

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 12
(18 лютого 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	35
ПОЛІТИКА	48
ЕКОНОМІКА	56
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	59

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Уряд працював незадовільно

У вівторок, 16 лютого 2016 р., відбулися пленарні засідання IV сесії Верховної Ради України восьмого скликання. Для участі в пленарному засіданні зареєструвалося 349 парламентарів.

Під час вечірнього засідання народні депутати заслухали Звіт про чід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2015 році.

Звітував Прем'єр-міністр України А. Яценюк. Він зазначив, що за всю історію українського парламенту це перший річний звіт Кабінету Міністрів перед Верховною Радою. Він також повідомив, що уряд Звіт передав до профільних комітетів за 15 днів перед початком розгляду цього питання й народні депутати мали можливість активно його вивчити. Профільні міністри відвідували засідання парламентських комітетів.

А. Яценюк нагадав, що уряд був сформований рік тому парламентською коаліцією. У ньому представлені міністри від усіх фракцій, крім тієї, яка вийшла з коаліції. Основою діяльності уряду була Коаліційна угода. За результатами підписання Коаліційної угоди була затверджена Програма діяльності Кабінету Міністрів.

Прем'єр-міністр відзвітував щодо кожного пункту Програми дій уряду, підкріпивши свій виступ цифрами і фактами. Він зазначив, що було зроблено багато, але набагато більше треба було зробити й уряд готовий до цієї роботи.

А. Яценюк доповів про ті ключові завдання, які поставив перед собою уряд у своїй діяльності протягом цього року: фінансова й економічна стабілізація; питання національної безпеки та оборони, покрокові реформи у всіх секторах економіки – соціальному, безпековому, економічному, дерегуляція й управління державною власністю, формування нових інститутів, боротьба з корупцією.

А. Яценюк також доповів про ті завдання, які стоять перед урядом у 2016 р.

«Цей уряд зробив максимум, що міг зробити. Ми робили це в дуже складній політичній, економічній, соціальній обстановці. Багато чого нам вдалося завдяки спільній співпраці з парламентом. Ми чудово усвідомлюємо, що є незадоволення, незадоволення урядом, незадоволення парламентом, незадоволення всіма інститутами української влади», – сказав, завершуючи виступ А. Яценюк, закликавши парламентарів, що, «незалежно від вашого рішення, ми не маємо права зупинятися. Ми зробили фундамент нової країни. Давайте збудуємо разом нову українську хату, нову європейську Україну, на яку заслуговує цей народ. Ми приймемо будь-які рішення цього парламенту. Я прошу парламент, Президента і відповідальний політичний клас рухатися далі шляхом реформ. Це єдино правильний рецепт для нашої

країни!»

Зі співповіддю виступив голова Комітету з питань економічної політики А. Іванчук. «Цей Звіт – це результат нашої спільної роботи: коаліції, всього парламенту і нашого коаліційного уряду», – наголосив він.

А. Іванчук повідомив про засідання комітету, під час якого протягом чотирьох годин були заслухані члени Кабінету Міністрів. Відбулася фахова дискусія, під час якої члени комітету з'ясували, що «ми започаткували у всіх галузях економіки, в усіх сферах держави невідворотні реформи і ми прийшли до висновку, проголосували майже одноставно, що цей рух не можна зупиняти».

А. Іванчук повідомив, що комітет рекомендує Верховній Раді взяти до відома Звіт Кабінету Міністрів і прийняти відповідний проект постанови.

Оцінку роботі уряду у виступах дали керівники і представники парламентських комітетів. Майже у всіх виступах прозвучали істотні зауваження до роботи уряду. Промовці пропонували визнати діяльність цього уряду незадовільною.

Голови комітетів з питань національної безпеки і оборони, з питань євроінтеграції, у закордонних справах, з питань культури, з науки і освіти, з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму повідомили, що за результатами розгляду Звіту Кабінету Міністрів за минулий рік їхні комітети взяли його до відома. Вони також звернули увагу на недоліки в роботі урядовців і невирішені питання.

Оцінку діяльності Кабінету Міністрів також дали представники депутатських фракцій і груп.

Відзначаючи те, що цьому уряду все ж вдалося зробити багато, вони наголошували, що «ні парламент, ні суспільство не задоволені діяльністю цього уряду, а уряд не хоче цього визнавати».

Голова фракції «Блок П. Порошенка» Ю. Луценко, зокрема, наголосив: «Сімдесят відсотків людей вимагають вашої відставки, бо ці люди бачать, що ви зупинилися. Натомість ми чуємо про нові грандіозні плани. Люди у відчаї. Ця країна далі не може терпіти бездіяльність уряду».

Ю. Луценко повідомив, що представники кількох фракцій внесли постанову про недовіру уряду і просять її розглянути.

У виступах також наголошувалося, що у Звіті уряду «не було людини, не було мотиву, заради якого уряд працював протягом цього року, не було публічності».

Промовці також зауважували, що візитною карткою цього уряду була незрозуміла податкова й митна політика, повністю відсутня секторальна підтримка вітчизняних галузей промисловості, що призвело до згорання деяких з них, не було дієвої підтримки вітчизняного виробника на зовнішніх ринках. Уряд має визнати, що досяг рівня своєї некомпетентності.

У виступах також наголошувалося, що ключове призначення всіх урядових реформ – це підвищення рівня життя простих громадян, вимагалось від уряду надати чіткий план дій, бачення того, що потрібно робити.

Після завершення розгляду питання головуєчий повідомив, що за результатами розгляду Звіту є три проекти постанов.

На голосування було поставлено проект постанови «Про Звіт про хід і результати виконання Програми Кабінету Міністрів України у 2015 році» № 4050. Постанова набрала 77 голосів «за».

Далі на голосування було поставлено проект постанови про відхилення Звіту Кабінету Міністрів України та визнання діяльності Кабінету Міністрів України незадовільною (реєстр. № 4063). Проект постанови 247 голосами було прийнято за основу та в цілому.

В. Гройсман повідомив, що 150 народних депутатів вносить проект постанови про відповідальність Кабінету Міністрів України (щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України) (реєстр. № 4080).

Проект постанови доповів народний депутат Ю. Луценко. Від імені 158 депутатів з різних фракцій, які підписалися під цією постановою, він запевнив, що йдеться не про персональну образу або зневагу будь-кого з тих, хто дійсно працював у цей час на Україну. Йдеться про кризу довіри і кризу результатів, яку ми маємо на сьогодні в Україні.

Ю. Луценко також зазначив, що українському уряду нині не довіряє понад 70 %. І це не означає, що люди не працювали. «Я дійсно визнаю, що цей уряд зробив дуже багато, за що я йому щиро вдячний. Але ми не можемо робити вигляд, що цей уряд у цьому складі незмінно блискуче працює, цього бути не може. Ми говорили і ще раз наполягаємо, цей уряд має бути глибоко переформатований, щоб дати результат. Президент України і суспільство закликає до відставки всього складу Кабміну з тим, щоб отримати більш ефективний, більш результативний і більш відповідальний перед парламентом уряд».

Ю. Луценко також сказав, що це парламентська зона відповідальності – відправити уряд у відставку і сформувати новий відповідальний уряд.

В. Гройсман поставив проект постанови на голосування.

За проголосувало 194 народні депутати.

Проект постанови не прийнято (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Мюнхен-2016: український контекст

12–14 лютого в Німеччині відбулася 52-га щорічна Мюнхенська конференція з питань безпеки. Форум проводиться у Мюнхені з 1962 р. До 1993 р. він іменувався Конференцією з військових питань і проводився під

егідою партії «Християнсько-соціальний союз», з 1998 р. фінансується урядом Німеччини.

Цьогоріч конференцію відвідали близько 600 високопоставлених представників міжнародної політики: близько 30 голів держав і урядів, майже 70 міністрів оборони й закордонних справ, а також п'ять голів спецслужб. Зокрема, США на форумі представляв глава зовнішньополітичного відомства Д. Керрі, Німеччину – міністр закордонних справ Ф.-В. Штайнмайер, міністр оборони У. фон дер Ляйєн і глава відомства федерального канцлера Німеччини П. Альтмаєр, Францію – прем'єр-міністр М. Вальс, міністр закордонних справ Л. Фабіус та міністр оборони Ж.-І. Ле Дріан, Росію – прем'єр-міністр Д. Медведєв і міністр закордонних справ С. Лавров. Україну на Мюнхенській конференції представляли Президент П. Порошенко, міністр закордонних справ П. Клімкін і чимало відомих політиків, серед яких мер Києва В. Кличко, одеський губернатор М. Саакашвілі, міністр економіки А. Абронавичус та ін.

Мюнхенська конференція з питань безпеки відбулася у фешенебельному готелі Bayerischer Hof, який має 340 кімнат і 40 залів для проведення заходів. На конференцію було акредитовано 700 журналістів із 48 країн (<http://www.dw.com/uk/мюнхенська-конференція-з-безпеки-в-цифрах/a-19042841>).

На відміну від минулорічної конференції з питань безпеки, де тема конфлікту в Україні й порушення Росією міжнародно визнаних кордонів України через анексію Криму домінувала, нині на перший план у Мюнхені вийшли інші теми. Серед них – криза в Сирії, нестабільність на Близькому Сході, криза з біженцями і пошук Євросоюзом відповідей на неї. Також обговорювали тему кібернетичної безпеки, наростаючої важливості Африки у світі, а також потребу стабілізації цього континенту.

У тому, що тема України цього року явно не серед пріоритетних для обговорення, можна було переконатися, зазирнувши в газету The Security Times – спеціальне видання конференції. У ній експерти й політики представляють своє бачення актуальних проблем світової безпеки. Стаття про Україну була надрукована на сьомій сторінці. Її автор, колишній посол США в Києві С. Пайфер, запропонував продовжувати чинити тиск на учасників конфлікту щодо виконання умов «Мінська-2», водночас визнаючи, що дотримання всіх умов – малоімовірне. Упадає в око, що статтю про Україну написав американський, а не український експерт. Водночас, наприклад, про роль Росії на сторінках The Security Times розмірковує глава Московського центру Карнегі Д. Тренін.

П'ятдесят друга мюнхенська конференція з безпеки відкрилася 12 лютого, рівно через рік після підписання мінських угод, але ніхто з перших виступаючих про це не згадав. Відкриваючи конференцію, її глава, німецький дипломат В. Ішінгер, зробив акцент на двох проблемах: війні в Сирії та нескінченному потоці біженців і мігрантів з Близького Сходу й Африки, що загрожує розхитати Європу. Він зазначив, що ситуація у світі – найгірша з часів закінчення холодної війни, і закликав до діалогу.

До конференції була підготовлена спеціальна доповідь з оцінкою нинішнього стану справ у сфері безпеки. У ній, зокрема, наголошено, що «у 2016 р., швидше за все, ми будемо спостерігати період зростання ризиків, у тому числі військового протистояння, невизначеності і кардинальних трансформацій; це початок більш нестабільної міжнародної ери». У доповіді йдеться про розвиток двох протилежних тенденцій. З одного боку, конфлікти перестають обмежуватися державними кордонами, а самі кордони втрачають свій, без того обмежений, ефект. З іншого боку, повертаються розділові бар'єри між країнами. З часів падіння Берлінської стіни понад 40 держав звели бар'єри з метою відгородитися від більше ніж 60 своїх сусідів. Тільки у 2015 р. було зведено 15 нових «прикордонних стін». Доводиться констатувати, що існуюча система забезпечення безпеки не здатна ефективно відповісти на нові виклики й загрози та потребує серйозної модернізації.

Ще до офіційного відкриття 52-ї безпекової конференції до Мюнхена прибули учасники Міжнародної групи підтримки Сирії, які домовилися протягом тижня забезпечити припинення вогню в межах всієї території країни. Щоправда, через день за наполяганням делегації сирійської опозиції термін «припинення вогню» був замінений на термін «припинення ворожих дій». Учасники переговорів з інших країн вирішили не наполягати на первісному формулюванні, справедливо вважаючи, що стрілянина один в одного – це теж варіант ворожих дій. Ця домовленість дала певну надію на припинення війни в Сирії.

У цьому контексті особливо очікуваним був виступ російського прем'єра Д. Медведєва, який узяв участь у Мюнхенській конференції вперше. Президент Росії В. Путін відхилив запрошення на форум, хоча світові лідери, занепокоєні дедалі активнішою участю збройних сил РФ у війні в Сирії на боці урядових військ, очікували почути саме його позицію. Водночас Д. Медведєв в інтерв'ю газеті ділових кіл *Handelsblatt*, опублікованому в день відкриття конференції, дав зрозуміти, що Росія готова до діалогу із Заходом, але очікує від нього першого кроку – скасування санкцій.

Д. Медведєв став одним з головних ньюсмейкерів конференції. Виступаючи під час прем'єрських дебатів разом з главою французького уряду М. Вальсом, російський прем'єр нагадав про історичну «мюнхенську промову» президента В. Путіна у 2007 р., коли той у різкій формі попередив про загострення взаємин Росії й Заходу. Тоді В. Путін звинуватив західні країни (насамперед США) у систематичному порушенні демократичних і міжнародних норм, а також у спробі захопити панування над світом. Ще попередив, що у взаєминах із Росією їх чекають непрості часи.

«Росію, нас, постійно вчать демократії. Але ті, хто нас вчить, самі чомусь вчитися не дуже хочуть», – переконував В. Путін. У 2007 р. російський лідер попередив, що Кремль планує змінити правила гри в міжнародній політиці. І ще – планує протистояти США на світовій арені.

«Система права однієї держави, Сполучених Штатів, переступила свої національні кордони у всіх сферах: і в економіці, і в політиці, і в гуманітарній

сфері – і нав'язується іншим державам. Кому це сподобається? Переконалий: ми підійшли до того рубіжного моменту, коли повинні серйозно замислитися над усією архітектурою глобальної безпеки... Не треба підміняти Організацію Об'єднаних Націй ані НАТО, ані Євросоюзом», – попередив тоді В. Путін. «Ясно, що в цих умовах ми змушені замислитися про забезпечення своєї власної безпеки», – додав він, допустивши вихід Росії з договорів про нерозроблення крилатих ракет і про звичайні збройні сили у Європі.

Д. Медведев, виступаючи в Мюнхені у 2016 р., фактично відзвітував про створену реальність в стилі «обіцяли – зробили» і додав: Москва планує і далі підвищувати градус у міжнародних взаєминах. При цьому прем'єр РФ щоразу додавав: «Ми готові одуматися і зробити крок назад, якщо Захід пристане на наші умови». Щоб ніхто не подумав, що слова Д. Медведева – це суто його власна думка, він одразу зазначив, що мюнхенська промова узгоджена з В. Путіним. «Перед поїздкою я зустрічався з президентом Путіним. Ми обговорювали його виступ у Мюнхені в 2007 р. ...Спитаємо себе: чи не занадто ми тоді згущували фарби? Можливо, наші оцінки були надто песимістичні? На жаль, ситуація навіть серйозніша», – почав свій виступ Д. Медведев.

Перелічивши проблеми світової безпеки (включно з такими ідеологічними штампами, як «відсутність єдиної великої Європи», «громадянська війна в Україні» і «недружнтя політика НАТО щодо Росії»), прем'єр перейшов до головного: «Ми скотилися, по суті, в часи нової холодної війни», – оголосив він.

Спікер виділив «п'ять тез про безпеку» (<http://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/02/14/7044835>).

Теза 1. Зняти санкції з РФ, бо інакше «всім буде гірше».

«Я завжди говорив, санкції завдають удару і проти тих, проти кого вони запроваджуються, і проти тих, хто їх використовує. Скільки спільних ініціатив підвисли через санкції! Чи прораховані втрати бізнесу? І чи справді наші суперечності варті цього?.. Це – шлях в нікуди. Усім буде гірше, не сумнівайтеся».

Теза 2. Мінську угоду має виконувати насамперед Україна. Інакше – чекайте на нові регіональні конфлікти.

За словами Д. Медведева, більшість збройних конфліктів у Європі й навколо неї почалися через «кризу моделі світового економічного розвитку».

«Жодного іншого засобу мирного врегулювання, крім мінського пакета, не існує. Безумовно, “Мінська” мають дотримуватися усі сторони, але насамперед його виконання залежить від київської влади. Не тому, що ми намагаємося перевести кудись стрілки, а тому, що такий період настав», – заявив Д. Медведев.

На його думку, Захід може та має вимагати від Києва завершення конституційної реформи, проведення виборів, широкої амністії, відновлення роботи української банківської системи на окупованій території. І навіть за порушення перемир'я на лінії розмежування, як вважає Д. Медведев, відповідає Київ.

При цьому в РФ не мають наміру віддавати Києву контроль над кордоном. Прем'єр, зокрема, пообіцяв і надалі надсилати до України «гуманітарні конвої».

В одному блоці з Україною, на думку Д. Медведєва, – сирійський конфлікт. Заявивши про загрозу розпаду Сирії, прем'єр РФ висунув несподівану умову. Москва наполягає, що рішенням сирійської проблеми мають зайнятися РФ і США, як рівні за значенням гравці. «Втілити ці заходи в життя треба під головуванням нашої країни та Сполучених Штатів Америки. Підкреслю: ключове значення матиме регулярна робота російських і американських військових. Саме регулярна! І не треба нікого лякати наземною операцією!» – зазначив Д. Медведєв.

Теза 3. Якщо Москву не почують, буде хвиля терактів.

«Тероризм стане новим видом війни, яку буде вести весь світ, – попередив він. – Я переглядав оцінки західних експертів. Навіть недоброзичливці визнають, що при всіх розбіжностях “антитерористичне рівняння” без Росії не вирішується. Щоправда, іноді цю думку висловлюють в іншому контексті, кажучи, що гірше сильної Росії може бути лише слабка Росія».

Теза 4. Чекайте на нову міграційну кризу.

«З'явилася реальна загроза руйнування єдиного економічного простору, а за ним – і культурного простору, навіть самої європейської ідентичності! Ми, на жаль, бачимо підрив необхідних і для Росії механізмів. Я маю на увазі розвал, по суті, Шенгенської зони».

Теза 5. Припиніть стримувати Росію.

«Доктрина стримування дуже активно застосовується Заходом щодо Росії сьогодні. Небезпека в тому, що і за 10, і за 20 років ми з вами обговорюватимемо одні й ті самі теми. Якщо, звісно, взагалі буде що обговорювати. У рамках всесвітнього халіфату дискусії недоречні».

На завершення свого виступу Д. Медведєв фактично попередив, що в разі непоступливості Заходу цілком реальним сценарієм стає третя світова війна. «Сучасна архітектура європейської безпеки була побудована на руїнах Другої світової війни, і вона дозволила нам прожити 70 років без глобальних конфліктів... Невже нам потрібне ще одне, третє світове потрясіння, щоб зрозуміти, наскільки необхідно зараз є співпраця, а не конфронтація?» – звернувся він до залу.

Промова Д. Медведєва була настільки довгою, що виступаючому слідом за ним міністру закордонних справ С. Лаврову було нічого додати. Зал вислухав обох надзвичайно уважно, ніяких інцидентів, як минулого року, коли під час слів С. Лаврова про Україну в залі було чути сміх, на цей раз не було. Західні політики явно намагалися не провокувати Росію й уникали жорстких публічних заяв. Це сильно контрастувало з критикою дій Росії в Сирії, яка звучала в ці дні в німецьких ЗМІ.

Реакція учасників конференції на виступи Д. Медведєва й С. Лаврова в Мюнхені була неоднозначна. Східноєвропейські та скандинавські лідери впевнені, що це – нова реальність. Більше того, вони припустили, що Росія

готова не зупинятися на фазі холодної війни. «Вже зараз можна говорити про гарячу війну, адже ми бачимо вторгнення Росії в Україну, агресивні дії РФ у Сирії. Це не холодна війна, а гаряча», – зауважила президент Литви Д. Грибаускайте.

«Це не холодна війна – це звичайна війна. Подивіться на Алеппо, де російські бомби падають на голови людей», – підтримала її прем'єр-міністр Норвегії Е. Солберг.

Водночас жоден західний спікер не сприйняв погрози російського прем'єра всерйоз. «Моя відповідь Медведеву: ми не повинні говорити про холодну війну. Навпаки, ми повинні використовувати всі можливості, щоб уникнути конфронтації», – відреагував на заяву російського прем'єра президент Європарламенту М. Шульц.

«На думку НАТО, ніякої холодної війни, звісно ж, немає», – підтримав його верховний командувач силами НАТО у Європі Ф. Брідлав.

Глава МЗС Німеччини Ф.-В. Штайнмайєр навіть узявся «розшифрувати» послання Д. Медведева для учасників Мюнхенської зустрічі. «Давайте дивитися на ситуацію реалістично. Ми не у стані холодної війни. Ті, хто слухав Медведева, вочевидь, і не подумали, що він мав це на увазі. Я зрозумів його інакше. Думаю, він хотів сказати, що треба уникнути тієї ситуації, яка приведе нас до холодної війни», – припустив глава німецького МЗС.

Російський міністр закордонних справ С. Лавров, який виступав на одній панелі зі Ф.-В. Штайнмайєром, не став коментувати його припущення, зауваживши лише, що «прем'єр Медведев чітко все сказав». При цьому С. Лавров повернувся до тез «мюнхенської промови Путіна» і вимагав від Заходу переглянути світовий порядок. «У будь-якому випадку треба домовлятися про реформи світового устрою. Тому що НАТОцентрична зарозумілість, що відображає політичну короткозорість, дуже заважає пошуку відповідей на загальні загрози», – зауважив він.

Показовим є коментар голови Комітету з міжнародних справ Ради Федерації РФ К. Косачова, члена російської делегації в Мюнхені. Він наголосив, що «не став би концентрувати увагу на формулюваннях у промові Медведева», та при цьому заявив, що «навіть чи хтось сьогодні може описати відносини між Росією і Заходом інакше».

Досить спокійна реакція на заяви російського прем'єра з боку окремих європейських політиків зробила очевидними певні тривожні тенденції у ставленні європейських держав до Росії. Зрозуміло, що в багатьох країнах ЄС є бажання повернутися до відновлення торговельних відносин з Росією. Тому Україні треба буде докладати багато зусиль усередині ЄС, щоб утримати ситуацію і зберегти санкційну політику щодо Росії.

Загалом ставлення до Росії в Мюнхені цього разу було особливо неоднозначним. З одного боку, висловлювалося розуміння, що без Москви розв'язати сирійську проблему й багато інших не вдасться. Але з іншого – у світлі останніх російських бомбардувань і ситуації в сирійському місті Алеппо, де урядові війська тіснять сили опозиції, ставлення в Німеччині до

Росії різко погіршилося. Найтиражніша газета Bild у незвично жорсткому коментарі напередодні конференції закликала зайняти тверду позицію щодо Росії й подумати про посилення санкцій – цього разу через Сирію.

У виступах представників провідних західних країн звучала різка критика на адресу російської політики й конкретно бойових дій у Сирії. Міністр оборони ФРН У. фон дер Ляйєн назвала дії Росії в сирійському конфлікті «цинічними». У своєму виступі в Мюнхені міністр теж зробила випад у бік Москви. «Той, хто дійсно хоче миру, не стане чекати кілька тижнів», – сказала У. фон дер Ляйєн, натякаючи на початкову російську пропозицію про припинення вогню в Сирії з 1 березня.

Багато політичних лідерів західних країн критикували Росію за те, що, на їхню думку, російські авіаудари в Сирії спрямовані не проти терористичної організації ІДІЛ, а проти сирійської опозиції, яка бореться з режимом Б. Асада. Крім того, російські авіаудари призводять до великих жертв серед мирного населення. Як заявив держсекретар США Д. Керрі, «підхід, який використовує Росія при виборі цілей, повинен бути змінений», а Генсек НАТО Є. Столтенберг висловив думку, що авіаудари російських літаків з різних опозиційних груп у Сирії фактично підірвали зусилля з мирного врегулювання.

Д. Керрі також заявив, що в Росії є вибір: виконувати мінські домовленості чи піддаватися санкціям. Крім того, Вашингтон підтвердив намір збільшити вчетверо бюджет, що виділяється на посилення присутності НАТО у Східній Європі. Американський держсекретар не надто оптимістично оцінив і ситуацію в Сирії: він не бачить «позитивних ознак, що передвіщають кінець війни», і шкодує про те, що російські авіаудари спрямовані проти угруповань опозиції.

Сенатор США та колишній кандидат у президенти від Республіканської партії Д. Маккейн піддав різкій критиці дії Росії в Сирії та реакцію Заходу на них. Він сказав, що не вірить в успіх мюнхенських домовленостей. Напередодні відкриття форуму так звана контактна група з 17 країн домовилася про «припинення бойових дій» у Сирії протягом тижня. Д. Маккейн пояснив свій песимізм «природою наших супротивників та їхніми амбіціями», натякнувши на сирійське керівництво та Росію, яка надає Дамаску військову підтримку (<http://www.dw.com/uk/підсумки-мюнхена-похмурі-прогнози-та-слабкі-надії/a-19048322>).

«Путін не зацікавлений у тому, щоб бути нашим партнером», – упевнений Д. Маккейн. Мюнхенська конференція показала, що Захід поки не визначився, чи вважати Росію в Сирії партнером, суперником чи противником. Д. Маккейн визнав, що Росія фактично стала «ключовим гравцем» у сирійському конфлікті та поклав відповідальність за це на пасивний, на його думку, Захід. Американський сенатор закликав встановити на півночі Сирії безполітну зону і створити коаліцію, яка б «зачистила» Ірак від терористичної організації «Ісламська держава» (ІД).

Д. Маккейн і Д. Ліберман також назвали поведінку російської делегації на Мюнхенській конференції з питань безпеки агресивною та зверхньою. «Як

на мене, поведінка росіян нагадує поведінку Путіна у 2007 р. Дуже агресивна, дуже антагоністична. Утім, згадки про холодну війну є зовсім недоречними», – сказав сенатор Д. Маккейн (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27552596.html>).

«Д. Медведев приїжджає сюди і попереджає нас, Захід, що ми не повинні допустити початку нової холодної війни. Це при тому, що саме вони, росіяни, власними руками загарбали Крим, досі мають війська в Україні, а тепер ще знову надіслали війська на Близький Схід», – заявив колишній сенатор Д. Ліберман.

Один з найрізкіших критиків дій Росії в Сирії – німецький політик Н. Реттген, представник правлячої консервативної партії ХДС і голова Комітету бундестагу із закордонних справ – вважає, що може йтися про «злочини проти людяності». «Тому що Росія причетна до блокування, оточення міст з метою морити людей голодом, – вважає депутат. – А це, крім іншого, заборонено міжнародним правом».

Песимістично оцінив ситуацію в Сирії та в регіоні загалом і міністр оборони Ізраїлю М. Яалон. На його думку, світові слід готуватися до тривалого періоду нестабільності на Близькому Сході.

Активно обговорювала промову Д. Медведева на Мюнхенській конференції з питань безпеки європейська преса (<http://www.dw.com/uk/європейська-преса-про-медведева-в-мюнхені-як-за-поганих-старих-часів/a-19049116>).

У коментарі «Москва знову в холодній війні» швейцарська газета *Neue Zürcher Zeitung* пише про високий градус недовіри у Східній Європі до дій і заяв Росії. «Президент Польщі А. Дуда відповів на питання про найбільшу загрозу коротко й лаконічно: “Росія”. Український Президент П. Порошенко закинув Москві неприборкану агресію та звинуватив її у постійному пропагандистському перекручуванні фактів. Не в останню чергу за допомогою провокації з потоками біженців із Сирії Росія прагне просунути дестабілізацію Європи», – пише *Neue Zürcher Zeitung*.

Продовжує тему польська *Gazeta Wyborcza* у своїй редакційній колонці «Польща на роздоріжжі». «На організованих вже з півсторіччя мюнхенських конференціях зустрічаються найважливіші політики та експерти Заходу. Як раз тут про проблеми безпеки говорять відкритим текстом. Добре було чути, що Польща у своїх поглядах не самотня. Що дуже критичне ставлення до Росії мають і країни старої Європи. Що крокодилові сльози над новою холодною війною, які лив прем'єр Д. Медведев, російський “голуб”, ні на кого не справили враження», – переконана *Gazeta Wyborcza*.

Щирості заяв російських очільників не вірить і ліберально-консервативна данська газета *Berlingske*. Видання скептично ставиться до шансів на початок припинення вогню в Сирії. «Немає причин передчасно радіти. Навпаки. Усе вказує на те, що йдеться про відволікаючий маневр російської сторони, яка явно прагне запобігти тому, щоби міжнародна коаліція в Сирії, очолювана США, могла б надати військову допомогу підтримуваним Заходом сунітським повстанцям», – переконана *Berlingske*.

Ліберальна британська *The Guardian* у своєму редакційному аналізі не приховує низької оцінки зовнішньої політики США, що дає змогу Росії діяти набагато впевненіше. Газета пише: «Те, що розгорнулося в Мюнхені, схоже, наклало печатку на те, що останніми місяцями ставало дедалі очевиднішим. Москва повернулася на Близький Схід як великий гравець, тоді як Вашингтон виглядає приниженим, тінню великої сили, яка колись домінувала над подіями в регіоні. Холодна війна повернулася, як сказав у суботу російський прем'єр-міністр Д. Медведєв, і Росія, здається, на підйомі. Критики від дня оголошення про припинення вогню попереджали, що Москва перехитрила Вашингтон і просто використовує переговори й угоду для консолідації вигравшів – тактика, відточена російськими силами в Україні. США втратили, можливо, більше, ніж політичний капітал. Перемир'я може коштувати їм довіри кількох поміркованих опозиційних груп, що ще діють і які відчують себе кинутими країною, яка обіцяла підтримку, напризволяще», – застерігає *The Guardian*.

На відміну від Росії, що отримала в Мюнхені одразу дві можливості детально донести до публіки свою точку зору, Україна була представлена лише в одній дискусії. Президент П. Порошенко виступив під час президентських дебатів разом з лідерами Польщі, Литви, Фінляндії і главою парламенту ЄС. Ведучий надавав їм слово по черзі. П. Порошенко виявився останнім, однак привернув до себе увагу емоційною промовою, яку пізніше показали чимало світових ЗМІ. Президент України говорив про загрози, зрозумілі та близькі європейським політикам – про повзучий розкол Євросоюзу, який провокує Росія. «Головна загроза для всіх нас, європейців, – це альтернативна Європа з альтернативними цінностями. Вони несуть ізоляціонізм, нетолерантність, неповагу до прав людини, релігійний фанатизм, гомофобію. Ця альтернативна Європа має свого лідера, його ім'я – Путін. Ця альтернативна Європа має своїх рядових солдатів – їхнє ім'я проросійські та антиєвропейські партії всередині кожної європейської держави, які борються проти Європи», – сказав П. Порошенко.

Серед головних заяв українського лідера стало, зокрема, пряме звинувачення президента Росії В. Путіна в агресії щодо України та в ігноруванні будь-яких – як європейських, так і людських – цінностей. «Це не громадянська війна, пане Путін, це – ваша агресія. Це не громадянська війна в Криму, це ваші солдати, які окупували мою країну. І це не громадянська війна у Сирії – це ваше бомбардування мирного населення у Сирії», – напряду звернувся до лідера РФ П. Порошенко, категорично заперечивши таким чином попередню заяву прем'єр-міністра Росії Д. Медведєва.

Крім того, П. Порошенко висловив переконання, що санкції, які наклали на РФ через війну в Україні, «не є покаранням, а способом повернути Росію за стіл перемовин». Тому Президент виступив категорично проти послаблення санкцій для початку діалогу з РФ. «Не згоден, що слід послабити санкції, щоб розпочати діалог з РФ. Коли закрили очі на війну в Грузії, хіба це зупинило РФ в Криму і Донбасі?» – пояснив П. Порошенко. Він заявив, що санкції проти Росії діятимуть до повернення Україні

контролю над держкордоном. Другою умовою Президент назвав виведення всіх іноземних збройних сил з української території.

«У нас є докази. І це – не тільки десятки російських паспортів, які я в минулому році тут демонстрував, це – велика кількість доказів: фотографії із супутників, безпілотних літальних апаратів, це розповіді свідків-українців, які проживають на території, яка зараз є окупованою, і десятки російських солдатів, яких ми затримали й показали всьому світу як доказ агресії», – уточнив він.

П. Порошенко зауважив, що наразі Європа проходить свою найскладнішу кризу, подолати яку можна лише спільними зусиллями. «Тому, коли ми говоримо про підтримку і боротьбу за Україну, то це стосується не тільки українського народу, це питання європейської та світової безпеки», – наголосив Президент України.

Щодо внутрішньої ситуації в Україні, П. Порошенко повідомив іноземним колегам про прогрес держави в боротьбі з політичними й економічними проблемами. «Україна запускає судову конституційну реформу, щоб побороти корупцію. Ми створюємо для цього незалежні органи. Україна має бути успішною країною, яка бореться з корупцією, розбудовує економіку, і наша єдність з Європою допоможе нам», – підсумував П. Порошенко (<http://tsn.ua/politika/agresiya-putina-reformi-v-ukrayini-ta-kriza-yevropi-pro-scho-govoriv-poroshenko-na-konferenciyi-u-myunheni-590375.html>).

Політолог Т. Березовець на своїй сторінці у Facebook зауважив, що «багато хто був здивований вкрай різкими заявами П. Порошенка на Мюнхенській конференції на адресу російського прем'єра Д. Медведєва і Кремля в цілому. Український президент в Баварії виявився, по суті, головним візаві Медведєва в умовах відсутності В. Путіна, який послав віддуватися, замість себе, прем'єра. Для спостерігачів сам факт агресивного стилю П. Порошенка виглядав дивним, особливо на тлі складних мінських переговорів і того, що у Верховній Раді немає та не передбачається 300 голосів за конституційні зміни.

Здавалося, при такому розкладі турбувати звіра не слід. Однак П. Порошенко вирішив інакше. І причина, чому він так зробив, адресуючи свій яскравий спіч Д. Медведєву (у дійсності ж апелюючи до В. Путіна), лежить на поверхні. П. Порошенко розуміє, що західні лідери потихеньку втомлюються від проблем України на тлі напливу біженців і поступаючись тиску європейського бізнесу відновити business as usual з російським. Тому П. Порошенко розігрує партію з В. Путіним, провокуючи Кремль на нові небезпечні заяви, які налякають млявих європейських лідерів, особливо Ф. Олланда й А. Меркель, а також переконують старих і перевірених «друзів» Росії британців, скандинавів і східноєвропейців ні за яких умов не знімати санкції щодо Росії. П. Порошенко прекрасно усвідомлює, перебуваючи в постійному контакті з лідерами ЄС, яким великим є тиск російського лобі в Євросоюзі і що санкції кожного разу доводиться

буквально вигризати. Мало хто знає, чого варте було їх недавнє продовження і яка роль у цьому особистих відносин П. Порошенка з А. Меркель.

Сьогодні П. Порошенко змушений підвищувати ставки. І мета його меседжів була досягнута. Д. Медведєв “не підвів” покладених на нього надій і знову налякав стару Європу відновленням холодної війни, а заразом можливою фазою гарячої війни в Сирії. Д. Медведєв відмінно виступив у ролі пейджеря, що передає повідомлення від абонента в Кремлі. Таким чином, Мюнхенська конференція стала ще одним тривожним дзвіночком для Європи, збільшуючи шанси на продовження санкцій і підвищуючи зацікавленість ЄС у вирішенні ситуації на Донбасі».

Політолог В. Фесенко також підкреслює, що Президент України обрав вдалу тактику для переконання європейців. Важливим, за словами політолога, було те, що П. Порошенко знову заявив кримську тему, яку Росія весь час прагне відсунути на задній план під час переговорів, намагаючись, аби Захід урешті-решт змирився з окупацією півострова. Тому дуже правильно нагадувати європейцям про Крим, який, на жаль, випав з мінських угод.

Політолог О. Палій, аналізуючи в ефірі Громадського радіо виступи українського Президента та російського прем'єра на конференції в Мюнхені, зазначив, що «виступ П. Порошенка був потужнішим просто через те, що він говорив правду. Він вміє спілкуватися із західною аудиторією. А Медведєв просто прикриває брехню. Він весь час посилався на свого президента, і всі зрозуміли, що він маріонетка, яка приїхала відбїлювати свого кривавого тирана. Зараз нашою основною проблемою є посилення скепсису щодо наших реформ, особливо в медіа. Для подолання цього скепсису потрібно прикласти не менші зусилля, ніж для боротьби з Росією». У цьому сенсі, на його думку, Президент України поставив потрібні наголоси (<http://hromadskeradio.org/programs/hromadska-hvylya/vystup-poroshenka-u-myunheni-buv-potuzhnishym-bo-vin-govoryv-pravdu-paliy>).

Незважаючи на скепсис деяких міжнародних експертів щодо невеликої уваги до України на конференції з безпеки в Мюнхені, український дипломат, колишній перший заступник міністра закордонних справ і діючий президент «Грант Торнтон Україна» О. Чалий вважає підсумки заходу позитивними. Про це він заявив в одному зі своїх коментарів під час Мюнхенської конференції.

«Говорили дуже мало і чимало наших представників думають, що це погано. Це не так. Мюнхен – єдина конференція, де чим менше говорять про країну, тим більше безпеки в ній. І чим менше говорять про країну, тим більше інвесторів хочуть прийти в ту країну, про яку на цій конференції не говорять», – зазначив О. Чалий ([HTTP://GLOBAL-UKRAINE-NEWS.ORG/2016/02/15/PIDSUMKY-MYUNHENU-2016-POZYTIV-DLYA-UKRAYINY-ROZDRATOVANIST-ROSIYI-POGROZY-VID-SSHA](http://GLOBAL-UKRAINE-NEWS.ORG/2016/02/15/PIDSUMKY-MYUNHENU-2016-POZYTIV-DLYA-UKRAYINY-ROZDRATOVANIST-ROSIYI-POGROZY-VID-SSHA)).

У Мюнхені Президент України П. Порошенко також провів двосторонні зустрічі з президентами Литви, Польщі, Румунії, Фінляндії, президентом Європарламенту М. Шульцом, главою дипломатії ЄС Ф. Моуєріні, віце-

президентом Єврокомісії, відповідальним за створення Енергетичного союзу М. Шефчовичем, держсекретарем США Д. Керрі, Генеральним секретарем НАТО Є. Столтенбергом.

У розмові з українським президентом секретар Держдепу США Д. Керрі закликав до єдності в українському керівництві. Він також зупинився на питаннях боротьби з корупцією і поліпшення держуправління, особливо в тих термінових кроків, які рекомендував МВФ.

На Мюнхенській конференції неодноразово порушували питання про необхідність дотримання мінських угод, збереження санкцій проти Росії і складної ситуації на Донбасі. Залишити санкції в силі закликала представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки Ф. Могеріні. Її точку зору підтримав і держсекретар Д. Керрі.

Не залишилися без уваги на Мюнхенській конференції й такі важливі для України теми, як безвізовий режим і боротьба з корупцією. Зокрема, президент Європарламенту М. Шульц пообіцяв, що ЄП розгляне питання про безвізовий режим для України без зволікань. «Ми зараз чекаємо пропозиції від Єврокомісії щодо безвізового режиму. І ЄП негайно винесе його на розгляд, з тієї причини, що безвізовий режим поліпшить економічну активність», – заявив М. Шульц.

Водночас Президент України П. Порошенко відвідував перед західними партнерами про боротьбу з корупцією. «За один місяць роботи Національне антикорупційне бюро і антикорупційний прокурор вже почали провадження проти трьох членів парламенту, серед них – один представник моєї партії, – заявив він. – Це найкращий доказ того, що ми повністю відкриті для всіх розслідувань і для будь-якої боротьби з корупцією».

Президент П. Порошенко і міністр закордонних справ П. Клімкін у Мюнхені також говорили про Крим, зокрема засудили хвилю обшуків і арештів кримських татар на півострові. «Я поінформував президента Шульца про жахливі речі, які нині мають місце в Криму з кримськими татарами, і попросив про його підтримку щодо створення (міжнародної) групи, яка б захищала цей народ... Санкції мають тривати, якщо мінська угода не буде втілена, що, на жаль, має місце зараз – ми маємо 70 обстрілів за день», – сказав П. Порошенко в Мюнхені.

На полях Мюнхенської конференції з питань безпеки відбулася зустріч у «нормандському форматі» на рівні міністрів закордонних справ. Переговори пройшли без глави МЗС Франції, оскільки після відставки Л. Фабіуса новий очільник МЗС Франції ще не призначений. Офіційний Париж був представлений на зустрічі на нижчому рівні й направив на переговори політдиректора французького зовнішньополітичного відомства Н. де Рів'єра.

Глави МЗС Німеччини, Росії, України й дипломатичний представник Франції говорили про те, як наповнити життям угоду «Мінськ-2», основні положення якого не виконуються. За словами глави українського МЗС П. Клімкіна, сторони домовилися працювати над модальністю проведення виборів на непідконтрольних центральній владі територіях на Донбасі. «Ми домовилися також працювати в рамках Мінська над відпрацюванням

модальності дій для наступних виборів», – сказав він.

За словами П. Клімкіна, серед конкретних речей, над якими домовилися працювати сторони, питання безпеки й «реального доступу до Донбасу і до кордону» для спеціальної моніторингової місії ОБСЄ.

Також міністр закордонних справ України повідомив про те, що Україна офіційно поінформувала своїх європейських партнерів про активізацію дій РФ на Донбасі і про підготовку нею подальшого збройного наступу на Україну. «Я показав кілька фото того, як російська зброя поставляється через кордон. Лавров на це ніяк не відреагував, не прокоментував це», – сказав він.

Загалом П. Клімкін зазначив, що під час зустрічі німецька, французька та українська сторони з користю обмінялися інформацією і проговорили порядок денний зустрічі в Парижі. «Тобто це була проміжна зустріч, але реальна зустріч буде в березні», – підкреслив він.

На думку експертів, на конференції Захід чітко позначив свою підтримку України. «Під час конференції було досить чітко позначено протистояння позицій РФ і Заходу. І ми бачимо, що РФ вдається до шантажу, погрожуючи холодною війною. Росія намагалася залякувати Захід і Україну, але цей шантаж не пройшов. І ті заяви, які робив Медведєв, швидше спрацювали на Україну», – вважає професор кафедри політології НаУКМА, науковий директор Фонду «Демініціативи» О. Гарань (<http://vsyappravda.com/2016/02/15/itogi-myunhenskoj-konferencii-dlya-ukrainy.html>).

Водночас, як вважає директор Інституту глобальних досліджень В. Карасьов, на Мюнхенській конференції «панував настрій якоїсь розгубленості: що робити далі в світі». «Було багато штампів зі старої епохи, але відповідей на питання “що робити” було мало», – сказав експерт. При цьому В. Карасьов зазначив, що хоча на конференції й було багато позитивних сигналів для України і щодо санкцій, і в цілому по ситуації, але Києву потрібно бути готовим до постійно змінюваних геополітичних обставин. «Сьогодні контури майбутнього світопорядку визначаються на театрі військових дій у Сирії. Нам доведеться враховувати нові тренди світової політики й нову геополітичну динаміку. Ми повинні зрозуміти, що не вся світова політика обертається навколо України», – зазначив В. Карасьов.

Безумовно, Україна – не єдина важлива тема міжнародного порядку денного, але ні Сирія, ні криза біженців не змусили Захід забути про Україну, зазначає О. Гарань: «Ніхто про Україну не забув, вона не на перших шпальтах газет, але з порядку денного світової політики нікуди не поділася». О. Гарань також зазначив, що Мюнхенська конференція має для України і важливе символічне значення. «Слово “Мюнхен” у міжнародних відносинах означає політику умиротворення агресора. Ми пам’ятаємо мюнхенський договір 1938 р. (про передачу фашистської Німеччини Судетської області), і зрозуміло, на цьому тлі якраз у Мюнхені все, що говориться про незаконну анексію Криму або порушення кордонів України, має особливе символічне звучання», – сказав він.

Отже, головним підсумком 52-ї Мюнхенської конференції з питань безпеки для України стали чіткі заяви західних лідерів про те, що вони не мають намірів зменшувати тиск на РФ без реального мирного врегулювання на Донбасі. Водночас Україна вкотре використала авторитетний міжнародний майданчик для привернення уваги світового співтовариства до російської агресії, яка стала загрозою не лише для України, а й для світової системи безпеки. Незважаючи на зниження пріоритетності українського питання на тлі війни в Сирії, тема України досить гучно прозвучала в Мюнхені, що дає привід сподіватися на підтримку з боку західних партнерів, за умови, звичайно ж, невпинного руху України на шляху реформ.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада України у четвер вшанувала пам'ять загиблих Героїв Небесної Сотні хвилиною мовчання.

Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи пленарне засідання у четвер, нагадав, що два роки тому на Майдані почалися масові розстріли активістів. «Саме у цей день на Майдані почалися масові розстріли ні в чому не винних людей, які були справжніми патріотами, які хотіли жити у незалежній державі, які хотіли, щоб їх поважали», – зазначив він.

«Будь-які трагедії потрібно пам'ятати всім живим для того, щоб не допускати їх більше ніколи. А всі, хто це зробив, мають бути покарані, засуджені до найвищої міри покарання», – зауважив В. Гройсман. – «Вічна пам'ять і слава героям!» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 18.02*).

Політичні сили Верховної Ради України в найближчий час мають знайти вихід зі складної політичної ситуації, у якій перебуває країна, або уряд і парламент мають бути перезавантажені. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи пленарне засідання в середу, 17 лютого.

В. Гройсман зазначив, що голосування народних депутатів України у вівторок за проект постанови про відповідальність Кабінету Міністрів України (щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України) поглибило політичну кризу у країні.

«Учора те, що, з одного боку, парламент визнав роботу уряду незадовільною, а з іншого боку, навіть не спромігся дати необхідну кількість голосів для того, щоби його відправити у відставку, не вирішило жодної кризи, а, навпаки, її поглибило», – зауважив він.

Голова парламенту підкреслив, що рішення щодо виходу зі складної політичної ситуації має бути знайдене вже найближчим часом. «Все абсолютно просто: або протягом тижнів буде знайдене рішення саме тут у

парламенті політичними силами і запропонована модель виходу з цієї ситуації, або той уряд має бути повністю перезавантажений, а якщо потрібно, і цей парламент. По-іншому бути просто не може, – наголосив В. Гройсман. – Це відповідальність кожного з нас» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 17.02*).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман вважає, що влада має зробити дієві кроки для того, аби повернути довіру громадян. Про це голова парламенту заявив під час розгляду Звіту про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2015 році.

Керівник Верховної Ради зауважив, що причиною складної політичної ситуації в країні є криза довіри до всієї української влади, яку спричинили, «можливо, неефективні рішення».

«Мені би дуже хотілося, щоби ми спільно, не у з'ясуванні стосунків, але змогли об'єднатися над тим, щоб урешті-решт вирвати з тієї прірви країну, яка є просто чудовою, прекрасною країною. Це не може зробити окремо парламент, окремо уряд, окремо Президент. Це ми маємо усвідомити самі і зробити, – підкреслив В. Гройсман. – Ми маємо зробити висновки, ми маємо винести урок, що нехтувати думкою людей, не звертати місяцями, а, можливо, і роками, на неї увагу – неможливо, це просто несумісно з життям. Вірю в те, що нам вистачить мудрості повернути через наші дії відповідну довіру».

В. Гройсман заявив, що Верховна Рада найближчим часом відновить справжній парламентський контроль над діями уряду та органами державної влади в Україні. «Я хочу сьогодні абсолютно чітко заявити: я вам гарантую, що найближчим часом ми з вами відновимо справжній парламентський контроль над діями уряду та всіх інших органів влади. Але мені потрібна ваша допомога та ваша підтримка, без вас ми цього не зробимо», – заявив В. Гройсман, звертаючись до народних депутатів.

Коментуючи Звіт Кабінету Міністрів про рік роботи голова парламенту зазначив, що в роботі уряду є багато позитивних речей, але «є багато і недоліків, які допущені тими чи іншими міністрами в тих чи інших сферах» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

Фракція «Батьківщина» виходить із парламентської коаліції і призиває також поступити остальні політичні сили. Об этом заявила лидер ВО «Батьківщини» Ю. Тимошенко на брифинге в среду, 17 февраля (<http://korrespondent.net/ukraine/3630643-tymoshenko-batkyvschynavukhodyt-yz-koalytsyy>).

По ее словам, решение связано с неудачным голосованием за отставку правительства 16 февраля.

«Фракция “Батьківщина” сегодня на своем утреннем заседании приняла

единственно возможное решение – выход из коалиции... Мы должны констатировать, что коалиции демократических сил, проевропейской коалиции в этом парламенте никогда не существовало. Всегда существовала кулуарная, теневая коалиция», – сказала Ю. Тимошенко.

Отметим также, что фракция «Самопоміч» обсуждает вопрос выхода из коалиции (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 17.02).

Фракция «Батьківщина» будет инициировать рассмотрение постановления об отставке Премьер-министра А. Яценюка до конца текущей недели. Об этом заявила лидер фракции Ю. Тимошенко после встречи с Президентом П. Порошенко в среду в Киеве.

Ю. Тимошенко считает, что до конца недели украинский парламент может рассмотреть такое постановление. Она также предлагает в случае невозможности отставки правительства А. Яценюка досрочные выборы в Раду путем «ропуска» коалиции.

«Мы могли бы до конца этой недели проголосовать постановление об отставке премьер-министра, которая за собой тянет также отставку правительства», – сказала она.

По словам Ю. Тимошенко, после отставки правительства и Премьер-министра можно создать новую коалицию «на базе демократических сил». Она подчеркнула, что при создании коалиции не может быть «никаких гибридных вариантов». Лидер «Батьківщини» считает, что новая коалиция должна создать технократическое правительство, «которое категорически не будет иметь никаких политических квот» и не будет договариваться с олигархическими кланами. По мнению Ю. Тимошенко, такое технократическое правительство сможет вернуть стабильность и обществу, и парламенту (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 17.02).

Фракція «Блок П. Порошенка» не планує відкликати підписи під Коаліційною угодою. Про це журналістам заявив лідер фракції БПП Ю. Луценко, передає кореспондент УНН.

При цьому він констатував, що наразі «коаліція мертва» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 17.02).

Фракция «Самопоміч» в среду, 17 февраля, отказалась присутствовать на заседании Верховной Рады из-за провального голосования за отставку правительства. Об этом говорится в заявлении на странице Facebook.

«В Украине состоялся циничный правительственный переворот с участием президента, премьера, клептократической части коалиции и олигархического блока», – отметили во фракции. Также во фракции заявили,

что «парламент окончательно потерял контроль над правительством» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3630503-samopomosch-otkazalas-uchastvovat-v-zasedaniyu-rady>)). – 2016. – 17.02).

17 февраля два народных депутата заявили о выходе из коалиции.

Народные депутаты С. Каплин и А. Сугоняко выходят из парламентской коалиции. Об этом во время пленарного заседания в Верховной Раде заявил С. Каплин (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2016. – 17.02).

У коаліції політичних сил Верховної Ради України восьмого скликання «Європейська Україна» залишається 240 народних депутатів. Такі попередні розрахунки УНН після заяви лідера партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко про вихід однойменної фракції з коаліції.

Так, тепер у коаліції залишаються фракції «Блок П. Порошенка», «Народний фронт» і «Самопоміч».

Зазначимо, що у БПП, враховуючи заяву нардепів С. Капліна й О. Сугоняка про вихід з фракції, залишаються 133 депутати. Крім того, минулого понеділка, 8 лютого, нардеп Є. Фірсов також заявив про вихід з фракції БПП, однак на офіційному сайті Верховної Ради він ще перебуває у списку членів фракції.

Також у коаліції залишається 81 депутат від «Народного фронту» і 26 – від «Самопоміч».

Зазначимо, 17 лютого на засідання ВРУ фракція «Самопоміч» не прийшла, як і фракція «Батьківщина».

У випадку, якщо фракція «Самопоміч» заявить про вихід з коаліції, то в ній залишиться лише 214 депутатів. У такому випадку в нинішньої коаліції не буде парламентської більшості (226 голосів і більше) і вона перестане існувати.

Нагадаємо, П. Порошенко заявив, що лише у крайньому випадку скористається правом на розпуск ВР.

Згідно з Конституцією, Президент України має право достроково припинити повноваження Верховної Ради, якщо протягом одного місяця в парламенті не сформовано коаліцію депутатських фракцій (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2016. – 17.02).

Ю. Луценко розповів про політичне майбутнє А. Яценюка.

Лідер фракції «Блок П. Порошенка» Ю. Луценко наголошує, що Прем'єр-міністр України А. Яценюк може піти у відставку разом з урядом або ж обговорити з парламентом створення нового уряду. Про це він сказав у коментарі журналістам, передає кореспондент УНН.

«Прем'єр-міністр має зробити висновки. Усе в його руках. Він може піти у відставку сам. Він може запропонувати створити нову більшість і новий

уряд. Усе зараз перебуває у руках Прем'єр-міністра А. Яценюка. Але парламент не вірить у можливість розвитку України з цим урядом», – сказав депутат.

Ю. Луценко наголосив, що «провести будь-який закон при нинішній обстановці недовіри до уряду у парламенті неможливо».

Говорячи про політичне майбутнє А. Яценюка, парламентар висловив переконання, що в нього є кілька варіантів: піти у відставку самому разом з усім урядом, «сісти за стіл переговорів з керівниками фракцій і створити абсолютно новий уряд». «Але йдеться не лише про зміну облич, але ми ще вимагаємо і нових методів. Робити вигляд, що далі можна працювати так, як працювали останні два роки після Майдану, неможливо», – сказав Ю. Луценко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.02).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей міжнародних організацій щодо засудження триваючої агресії Російської Федерації проти України».

Народні депутати затвердили Звернення Верховної Ради України до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей міжнародних організацій щодо засудження триваючої агресії Російської Федерації проти України.

У Зверненні йдеться:

«Підкреслюючи повагу до Статуту Організації Об'єднаних Націй, Загальної декларації прав людини 1948 р., Європейської конвенції про захист прав та основоположних свобод людини 1950 р., Міжнародного пакту про громадянські та політичні права 1966 р., Конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р., Гельсінського Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 р., Страсбурзької рамкової конвенції про захист національних меншин 1994 р., Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 68/262 “Територіальна цілісність України” від 27 березня 2014 р.

Відзначаючи, що повага до державного суверенітету та територіальної цілісності, підтримка міжнародного миру та безпеки, розвиток дружніх і рівноправних відносин між державами є основою міжнародних відносин і міжнародного права.

Підкреслюючи, що дотримання основоположних прав і свобод людини та громадянина є фундаментальним обов'язком кожної держави, а їхнє порушення – неприпустимим і має одностайно засуджуватися міжнародною спільнотою.

Рішуче засуджуючи триваючу досі збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату 20 лютого 2014 р. на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя шляхом насильницького захоплення частини української території підрозділами збройних сил Російської

Федерації, організації та проведення незаконного “референдуму”, штучного створення незаконних і підконтрольних Кремлю місцевих органів влади.

Наголошуючи на повазі Україною норм міжнародного права та поваги прав і свобод людини.

Висловлюючи значне занепокоєння системним, цілеспрямованим і масштабним характером порушень російською окупаційною владою основоположних прав і свобод людини та прав корінних народів в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь, окремих районах Донецької та Луганської областей.

Засуджуючи політичну та національну вмотивованість переслідувань та утисків громадянських і політичних, соціально-економічних прав громадян України на тимчасово окупованих територіях.

Підкреслюючи неприпустимість обмеження майнових, мовних, релігійних та інших прав національних меншин і корінних народів України, зокрема, кримськотатарського народу.

Засуджуючи політику російської окупаційної влади з протиправної конфіскації державного майна України та приватного майна громадян України, які проживають на тимчасово окупованих територіях.

Наголошуючи на злочинності та антигуманності дій російської окупаційної влади, яка реалізує політику тотального терору проти дисидентів, національних і релігійних общин як на території Російської Федерації, так і на окупованих територіях України.

Усвідомлюючи загрозу зміцнення в Російській Федерації авторитаризму і диктатури та небезпеку подальшого провадження цією країною політики агресії та терору для Української держави та її народу, а також для миру і безпеки в регіоні та у світі.

Верховна Рада України:

– вимагає від Російської Федерації негайно припинити окупацію Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, окремих районів Донецької та Луганської областей;

– закликає Російську Федерацію припинити триваючу практику викрадень, незаконних затримань та ув'язнень громадян України, заборони на в'їзд представникам кримськотатарського народу на територію Кримського півострова, порушення свободи слова та засобів масової інформації, обмеження свободи віросповідань і мирних зібрань;

– вимагає від Російської Федерації припинити дії, що прямо чи опосередковано спрямовані на фінансування незаконних збройних формувань на своїй території та на території України, пересилання військової техніки, озброєння, організацію тилового забезпечення, підготовку та фінансування терористів, та виконати в повному обсязі вимоги Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 27 березня 2014 р. “Територіальна цілісність України”, положення Мінських домовленостей та Комплексу заходів з їхнього виконання від 12 лютого 2015 р.;

– звертається до міжнародного співтовариства із закликом засудити насильницькі дії РФ на території України та сприяти посиленню політико-

дипломатичного тиску на російську окупаційну владу з метою відновлення юрисдикції України в межах її міжнародно визнаних кордонів;

– вимагає від Російської Федерації негайно звільнити політичних в'язнів – мешканців Криму, виконувати рішення Європейського суду з прав людини, забезпечувати та сприяти безперешкодному допуску міжнародних місій та правозахисних організацій на територію Кримського півострова з метою здійснення постійного моніторингу та спостереження за ситуацією у сфері захисту прав і свобод людини на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя;

– закликає міжнародне співтовариство продовжувати здійснювати тиск на Російську Федерацію як країну, що грубо порушує Статут ООН, Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 р. (Будапештський меморандум), Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 р., Міжнародну конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму 1999 р. до остаточного повернення цієї держави у міжнародно-правове поле;

– вітає прийняту 4 лютого 2016 р. Європейським парламентом Резолюцію, у якій рішуче засуджується незаконна анексія Росією Автономної Республіки Крим та м. Севастополь і вказується на безпрецедентно критичну ситуацію із дотриманням прав людини на півострові, системні атаки російської окупаційної влади на основоположні права і свободи всіх незгодних з її політикою, у першу чергу кримських татар та етнічних українців, наголошується на придушенні будь-яких демократичних проявів і свобод у Криму, включаючи припинення функціонування вільних засобів масової інформації;

– підтримує позицію Європейського парламенту щодо необхідності започаткування міжнародного переговорного механізму з відновлення українського суверенітету шляхом деокупації Автономної Республіки Крим і міста Севастополь у форматі “Женева плюс” із безпосереднім залученням до цього процесу інституцій Європейського Союзу.

Народні депутати України Б. Тарасюк, І. Климпуш-Цинцадзе, Г. Гопко, С. Заліщук, І. Гузь, І. Луценко, В. Ар'єв».

Голові Верховної Ради України доручено невідкладно направити текст Звернення до парламентів іноземних держав і парламентських асамблей міжнародних організацій.

Міністерству закордонних справ України доручено проінформувати Міністерство закордонних справ Російської Федерації про зміст цього Звернення. Відповідний законопроект зареєстровано за № 4042 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2016. – 18.02).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей та міжнародних організацій у зв'язку із

загрозами життю заручників, що утримуються російськими бойовиками на території окремих районів Донецької та Луганської областей».

Народні депутати затвердили Звернення Верховної Ради України до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей та міжнародних організацій у зв'язку із загрозами життю заручників, що утримуються російськими бойовиками на території окремих районів Донецької та Луганської областей.

У Зверненні йдеться:

«Всеосяжне, безумовне та повне виконання положень Мінських домовленостей та Комплексу заходів з їхнього виконання від 12 лютого 2015 р. є ключовим елементом політико-дипломатичного врегулювання ситуації в окремих районах Донецької та Луганської областей, спричиненої збройною агресією Російської Федерації проти України.

При цьому положення, які стосуються життя, безпеки та свободи людей, є визначальними для успішного забезпечення мирного врегулювання та такими, що мають виконуватися першочергово.

Верховна Рада України звертає увагу, що всупереч духу та букві Мінських домовленостей, Російська Федерація та керовані нею незаконні збройні формування не вжили жодних кроків для виконання гуманітарних пунктів Мінських угод, зокрема щодо звільнення захоплених ними заручників і безперешкодного доступу міжнародних гуманітарних місій на окупованих територіях.

Стала практика насильства переслідувань і шантажу з боку російських окупаційних сил і бойовиків в окремих районах Донецької та Луганської областей набула особливо жорстокого характеру стосовно захоплених заручників з числа місцевих мешканців, журналістів, волонтерів, представників Збройних сил України та інших силових відомств. Станом на сьогодні (за інформацією Об'єднаного центру з координації пошуку, звільнення незаконно позбавлених волі осіб, заручників і встановлення місця знаходження безвісти зниклих у районі проведення АТО) у нелюдських умовах у заручниках утримуються 137 громадян України, невідомою залишається доля 694 громадян України.

Особливе занепокоєння викликають нещодавно озвучені погрози з боку бойовиків щодо готовності застосовувати по відношенню до заручників смертну кару.

У цьому зв'язку та відчуваючи стурбованість і відповідальність за безпеку та життя громадян України, які перебувають у заручниках держави-агресора та контрольованих нею сил, Верховна Рада України закликає парламенти іноземних держав, парламентські асамблеї та міжнародні організації:

– використати всі наявні механізми на урядовому, парламентському та неурядовому рівні та дати чіткий сигнал Російській Федерації про неприпустимість застосування вбивств і позасудових страт, катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки щодо заручників і місцевих мешканців окупованої нею території

окремих районів Донецької та Луганської областей;

– вимагати від Російської Федерації негайно надати доступ Міжнародному Комітету Червоного Хреста до заручників і незаконно утримуваних осіб, а також залучення МКЧХ до пошуку зниклих безвісти та ідентифікації тіл загиблих;

– закликати Російську Федерацію здійснити процес передачі громадян України, незаконно утримуваних Росією та контрольованими нею бойовиками;

– вимагати від Російської Федерації та підтримуваних нею незаконних збройних формувань припинити триваючу збройну агресію проти України та негайно виконати зобов'язання згідно з Мінськими домовленостями щодо відновлення контролю України за своїм кордоном;

– закликати уряди своїх країн до продовження та посилення обмежувальних заходів проти Російської Федерації до повного виконання нею взятих на себе зобов'язань у рамках Мінських домовленостей».

Голові Верховної Ради України доручено невідкладно направити текст Звернення до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей та міжнародних організацій.

Відповідний проект Постанови зареєстровано за № 4071 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2016. – 18.02).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до статті 15 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” щодо призову громадян України на строкову військову службу».

Законодавчим актом передбачено, що строки проведення призову (призовів) громадян України на строкову військову службу визначаються Указом Президента України. Такий указ публікується в засобах масової інформації не пізніше як за місяць до закінчення року, що передує року призову (призовів) громадян України на строкову військову службу, крім указу про призов (призови) громадян України на строкову військову службу в особливий період, який публікується не пізніше як за місяць до початку проведення призову (призовів) громадян України на строкову військову службу».

Проект закону зареєстровано за № 4020 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2016. – 18.02).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об’єктами державної власності».

Закон, зокрема, передбачає перехід до ефективного управління об’єктами державної власності та виключення корупційної складової. Згідно з документом, посадові особи державних органів (керівники міністерств) мають бути усунені від управління державними компаніями, натомість на

держпідприємствах має бути запроваджено корпоративне управління згідно зі стандартами ОЕСР.

Управління державними підприємствами, а також господарськими товариствами, де частка держави становить 50 % і більше, здійснюватиметься наглядовою радою, до складу якої можуть входити незалежні члени. Крім того, ці підприємства мають проходити обов'язковий аудит та оприлюднювати інформацію про свою діяльність (фінансову звітність разом з аудиторським висновком).

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3062 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 18.02*).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до статті 32 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” щодо призначення пенсій особам, які стали інвалідами внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності».

Законодавчим актом визначено, що особам, інвалідність яких настала «внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у масових акціях громадського протесту в Україні з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 р. за євроінтеграцію та проти режиму Януковича (Революції Гідності), та які звернулися за медичною допомогою у період з 21 листопада 2013 р. по 30 квітня 2014 р.», пенсія по інвалідності призначається незалежно від наявності страхового стажу.

Відповідні зміни внесено до п. 2 ст. 32 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Проект закону зареєстровано за № 4022 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 18.02*).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо проведення земельних торгів».

Законом, зокрема, встановлюється, що земельні торги проводяться відповідно до договору між організатором земельних торгів та їх виконавцем. Фінансування організації та проведення земельних торгів здійснюється організатором земельних торгів або їх виконавцем відповідно до договору, укладеного між ними, у тому числі за рахунок реєстраційних внесків учасників земельних торгів.

Витрати (видатки), здійснені організатором або виконавцем земельних торгів на їхнє проведення, відшкодовуються йому переможцем земельних торгів.

Документ містить також норму, відповідно до якої фізичні та юридичні особи, які до дня набрання чинності цим Законом одержали в установленому порядку дозвіл на розробку проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок або технічної документації із землеустрою щодо

встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) для передачі у власність або користування земельних ділянок державної та комунальної власності, мають право на отримання таких земельних ділянок без проведення земельних торгів у випадках, визначених положеннями ч. 2 ст. 134 Земельного кодексу України, що виключаються цим Законом.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2279 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 18.02).

У середу, 17 лютого, Верховна Рада України восьмого скликання продовжила роботу в пленарному режимі.

Народні депутати виступили з оголошеннями, заявами, повідомленнями, пропозиціями. У виступах вони дали оцінку подіям у Верховній Раді 16 лютого, зокрема висловили свої думки щодо результатів голосування за проект постанови про резолюцію щодо недовіри Кабінету Міністрів.

Парламентарі дали розглянути питання ратифікації.

Проект закону «Про ратифікацію Протоколу про сталий транспорт до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат» № 0081 доповів заступник міністра інфраструктури В. Омелян. Він повідомив, що законопроект розроблено з метою проведення внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності Протоколом відповідно до положень Закону України «Про міжнародні договори України».

Голова Комітету у закордонних справах Г. Гопко доповіла рішення комітету – рекомендувати Верховній Раді ратифікувати Протокол.

Перший заступник Голови Верховної Ради України А. Парубій після завершення обговорення поставив законопроект на сигнальне голосування. 175 парламентарів проголосувало «за». Рішення щодо законопроекту буде прийнято пізніше.

Проект закону «Про приєднання України до Угоди про державні закупівлі» № 0085 доповів заступник міністра економічного розвитку й торгівлі М. Нефьодов. За словами урядовця, угода СОТ є однією з найбільш вагомих міжнародних угод у сфері державних закупівель, яка визначає рамкові вимоги до здійснення державних закупівель країнами, що є сторонами угоди СОТ, а саме 44 країни-члени (включаючи 28 країн ЄС, а також США, Японію, Канаду, Гонконг – Китай, Сінгапур, Корею та ін.).

За результатами сигнального голосування законопроект набрав лише 159 голосів. Рішення щодо нього буде прийнято на наступному пленарному засіданні.

Голова Комітету у закордонних справах Г. Гопко доповіла проект постанови про Звернення Верховної Ради України до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей міжнародних організацій щодо засудження триваючої агресії Російської Федерації проти України № 4042.

Вона повідомила, що у зв'язку з наближенням другої річниці окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь комітет на своєму засіданні 5 лютого розглянув питання щодо доцільності звернення Верховної Ради

України до парламентів іноземних держав і парламентських асамблей міжнародних організацій щодо засудження триваючої агресії Російської Федерації проти України. Парламентарі підтримали необхідність прийняття такого звернення.

Під час виступів вони також звертали увагу на те, що нині розглядаються важливі законопроекти в майже порожньому залі.

Після завершення виступів головуючий поставив законопроект на сигнальне голосування – «за» проголосувало 117 парламентарів.

Рішення щодо законопроекту народні депутати ухвалють на наступному пленарному засіданні.

Проект постанови про Звернення Верховної Ради України до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей та міжнародних організацій у зв'язку із загрозами життю заручників, що утримуються російськими бойовиками на території окремих районів Донецької та Луганської областей № 4071 доповіла народний депутат І. Геращенко.

Перший заступник Голови Верховної Ради України А. Парубій після завершення обговорення повідомив, що в сесійні залі немає голосів для прийняття позитивного голосування. Він зазначив, що рішення щодо обговорених законопроектів буде прийматися на наступному пленарному засіданні (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 17.02*).

16 лютого Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про вибори народних депутатів України” (щодо виключення кандидатів у народні депутати України з виборчого списку у багатомандатному окрузі)».

Документом передбачено, що перелік і черговість кандидатів у депутати у виборчому списку, визначені партією, не можуть бути змінені після подання документів реєстрації Центральною виборчою комісією до оголошення результатів виборів. Після оголошення результатів виборів кандидати в депутати можуть бути виключені з виборчого списку за рішенням з'їзду партії. Рішення з'їзду партії про виключення кандидатів у депутати з виборчого списку підлягає реєстрації в Центральній виборчій комісії.

Встановлюється також, що дія цього Закону поширюється на виборчі списки кандидатів у народні депутати України від політичних партій, які були суб'єктами виборчого процесу на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 р.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3700 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо уточнення деяких положень)».

Законом, зокрема, встановлюється, що підготовка до приватизації та продаж об'єктів групи Г може здійснюватися із залученням на конкурсних засадах радників у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку. Конкурсний відбір радників здійснюється з дотриманням принципів конкурентності, рівноправності, загальнодоступності, гласності і прозорості, незалежності членів конкурсної комісії. Критерії, що встановлюються Кабінетом Міністрів України, мають передбачати, зокрема:

- досвідченість радника у виконанні аналогічних завдань;
- можливість центрального представництва та залучення інших консультантів;
- компетентність (кваліфікація, досвід, знання та навички);
- запропонована радником методика підготовки до продажу, стратегія продажу, матеріально-технічне забезпечення та організація проекту;
- запропоновані радником терміни підготовки до продажу та продажу об'єкта приватизації.

Залучення та визначення радників для підготовки до приватизації та продажу об'єктів здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України. У рішенні Кабінету Міністрів України встановлюються такі основні завдання радників:

- збір інформації та аналіз, економічних, технічних і фінансових показників діяльності підприємства;
- приведення основних показників бухгалтерської звітності підприємства відповідно до стандартів бухгалтерського обліку;
- проведення аудиту;
- визначення інвестиційної привабливості підприємства та можливих шляхів її підвищення, шляхів реструктуризації кредиторської заборгованості, рекомендацій щодо встановлення основних цін і тарифів на продукцію та послуги, маркетингової політики, інших заходів;
- забезпечення проведення незалежної оцінки з метою визначення вартості пакетів акцій та подання звіту про оцінку майна для затвердження державним органом приватизації;
- підготовка документації про підприємство згідно з вимогами законодавства про захист економічної конкуренції;
- здійснення заходів щодо пошуку потенційного інвестора.

Для посилення захисту національних інтересів у процесі реформування відносин власності пропонується не допускати до процесів приватизації як покупців до кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичні особи чи пов'язані з ними особи, зареєстровані в державах, які визнані Верховною Радою України державою-агресором або відносно яких застосовано санкції відповідно до законодавства, юридичні особи, власником будь-якої кількості акцій (часток, паїв) яких є резидент держави, яка визнана Верховною Радою України державою-агресором і держави, які визнані Верховною Радою України державою-агресором. Також поширити це обмеження на фізичних осіб чи пов'язаних з ними осіб, які мають громадянство держави, яка визнана Верховною Радою України державою-агресором, або відносно яких

застосовано санкції відповідно до законодавства.

Закон прийнято з урахуванням поправок, оголошених під час обговорення.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2319а-д (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2016. – 16.02).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації із правом Європейського Союзу)».

У законі шляхом внесення відповідних зміни до Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України уточнюється термінологічний апарат, доповнюється перелік повноважень уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо запобігання та протидії дискримінації, а також усуваються прогалини в законодавстві щодо відповідальності за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації в Україні.

Закон розроблено «з метою вдосконалення законодавства України у сфері запобігання та протидії дискримінації, забезпечення ефективності контролю за його дотриманням і приведення його у відповідність до актів права ЄС, імплементація яких передбачена дод. XL до гл. 21 “Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей” Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони» (п. 1).

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3501 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2016. – 16.02).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про запобігання корупції” (щодо роботи електронної системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування)».

Доповідач народний депутат В. Денисенко повідомив, що після довгих консультацій, згідно з домовленістю між громадськістю, рядом політичних сил, урядом, Президентом і нашими іноземними партнерами, автори проекту пропонують певні зміни до ряду законів, які дадуть змогу ввести електронне декларування.

Він зачитав узгоджені пропозиції до законопроекту під стенограму.

Голова Комітету з питань запобігання і протидії корупції Є. Соболев нагадав, що проектом, який розглядався на засіданні комітету, пропонувалася лише одна поправка – виключити слова «з 1 січня 2017 р.».

Є. Соболев також зазначив, що електронне декларування нічим не

відрізняється від паперового, крім одного: до нього можуть легко через Інтернет отримати доступ усі громадяни. І це важлива вимога всієї громадськості, яку підтримують міжнародні партнери України, – зробити прозорим декларації посадовців. Особливо високопосадовців, що є, зокрема, прямою рекомендацією Міжнародного валютного фонду.

«Але те, що зараз прочитав колега, це величезна кількість змін, які, наскільки я зрозумів, обмежують кількість родичів, чії активи мають враховуватися в декларації посадовців, і відкладають на пару років кримінальну відповідальність за брехню в деклараціях.

Ми мали зараз дискусію під час перерви на раді коаліції в присутності спікера. Я сказав, що як голова Комітету Верховної Ради з протидії корупції я відмовляюся голосувати за таку величезну кількість поправок з голосу по на стільки важливій темі. Давайте ухвалимо законопроект у першому читанні, зробимо разом з громадськими організаціями добру робочу групу і в четвер ухвалимо остаточне рішення», – сказав Є. Соболєв.

Під час обговорення народні депутати нагадували про свою обіцянку прийняти закон, за яким «декларації чиновників, а особливо чиновників найвищого гатунку стануть прозорими». Електронна декларація означає, що кожен громадянин зможе дуже просто, буквально миттєво отримати інформацію про те, чи відповідає чиновник високим критеріям своєї посади, чи не є він у своїй діяльності корупційним.

Верховна Рада 238 голосами прийняла законопроект за основу та в цілому.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3755 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про прокуратуру” щодо забезпечення прозорості в організації діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури з метою виконання рекомендацій Міжнародного валютного фонду».

Законопроектом пропонується внести зміни до ст. 81, 39 та 41 Закону України «Про прокуратуру», відповідно до яких Генеральний прокурор України здійснюватиме призначення на посаду та звільнення з посади заступника Генерального прокурора України, керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури; першого заступника керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та заступника керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури – призначення на посаду і звільнення з посади керівника підрозділу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури й заступника керівника підрозділу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Згідно із проектом, керівник САП отримує право самостійно приймати на роботу та звільняти з роботи працівників САП, які не є прокурорами.

Законопроектом також пропонується встановити вимоги до членів конкурсної комісії, зокрема ними повинні бути особи, які мають, серед іншого, значний досвід діяльності у сфері запобігання та протидії корупції. Головою конкурсної комісії повинен бути загальноновизнаний і авторитетний експерт, що має багатий досвід, зацікавленість або відомий своїми діями на підтримку боротьби з корупцією.

Конкурсна комісія рекомендуватиме по одній кандидатурі на посади першого заступника та заступника керівника САП керівнику САП, який вноситиме їх на призначення на розгляд Генерального прокурора України (зараз конкурсна комісія пропонує по три кандидатури на кожну із зазначених адміністративних посад керівнику САП, а той – Генеральному прокурору).

Генеральний прокурор України матиме право шляхом видання публічного листа на адресу Конкурсної комісії протягом чотирнадцяти днів після отримання відповідних пропозицій відхилити кандидатуру на призначення на адміністративну посаду в Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, відповідно до вимог законодавства. Цим правом Генеральний прокурор може скористатися не більше двох разів підряд для кожної з адміністративних посад.

Проект закону зареєстровано за № 4055 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стосовно удосконалення процедури арешту майна та інституту спеціальної конфіскації».

Законопроектом пропонується у ст. 961 Кримінального кодексу запровадити можливість застосування спеціальної конфіскації за умови вчинення:

- умисного предикатного злочину або суспільно небезпечного діяння, що підпадає під ознаки такого злочину;
- злочинів, санкції за які на сьогодні прямо передбачають таку конфіскацію.

Проектом також передбачається внести зміни до Кримінального процесуального кодексу, якими пропонується забезпечити можливість накладення арешту на майно в кримінальному провадженні у випадках:

- необхідності збереження доказів;
- застосування спеціальної конфіскації;
- застосування конфіскації як виду покарання (заходу кримінально-правового характеру) до фізичних (юридичних) осіб;
- забезпечення виконання цивільного позову або стягнення з юридичної

особи отриманої неправомірної вигоди.

Проект закону зареєстровано за № 4054 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2016. – 16.02).

17 лютого комітет з питань національної безпеки і оборони та спеціальна контрольна комісія з питань приватизації на спільному засіданні розглянули питання виконання умов договору купівлі-продажу пакету акцій ПАТ «Укртелеком», у тому числі щодо створення й безоплатної передачі в державну власність телекомунікаційної мережі спеціального призначення.

Перший заступник голови комісії І. Лапін повідомив, що за наслідками роботи комісії було вжито ряд заходів, звернуто увагу працівників прокуратури на ті моменти, які цікавлять комісію (вони свого часу проводили кримінальні розслідування, які в основному стосувалися лінії спецзв'язку, зловживань, допущених при її побудові та передачі, а також розкрадання понад 300 млн грн, які були виділені за наказом колишнього президента В. Януковича для побудови цієї лінії).

І. Лапін також зазначив, що ця лінія спецзв'язку мала би бути виділена та передана державі. Насправді ж вона, замість виділеної, є інтегрованою. «Тому якщо ляже “Укртелеком”, тоді ляже й спецзв'язок», – зазначив він. Він також зазначив, що зараз не відбувається спеціального розслідування щодо цього.

Члени комітету заслухали позицію представників Фонду державного майна та Держспецзв'язку. Вони відзначили, що проблема «Укртелекому» полягає у дотриманні процедури під час приватизації та виконання покупцем узятих на себе інвестиційних зобов'язань, зокрема, створення телекомунікаційної мережі спеціального зв'язку з подальшою передачею у державну власність, в управління Держспецзв'язку.

За словами представника Фонду державного майна, ФДМУ та Держспецзв'язку сьогодні активно працюють над тим, щоб система спецзв'язку була прийнята у державну власність. Створена комісія, у роботі якої також беруть участь представники «Укртелекому». «Робота може бути завершена за місяць-півтора і система спецзв'язку може бути прийнята у державну власність», – повідомив представник Фонду державного майна.

Голова комітету С. Пашинський, підсумовуючи, зазначив, що максимальний термін по виконанню цього доручення – місяць. С. Пашинський також запропонував звернутися Комітету з питань національної безпеки і оборони до Ради національної безпеки і оборони, Президента України, секретаря РНБО взяти питання передачі в державну власність телекомунікаційної мережі спеціального призначення під свій контроль (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2016. – 17.02).

Відбулися парламентські слухання щодо захисту прав внутрішньо переміщених осіб і громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території.

«Як ми знаємо з офіційних джерел, станом на початок 2016 р. взято на облік близько 1 млн 700 тис. внутрішньо переміщених осіб. Це цифра – більша за населення такої європейської країни, як Республіка Естонія та ряду інших країн світу. Ще більш, ніж 3 млн наших громадян залишились на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим і Донецької та Луганської областей. Влада має чути цих громадян і розглядати їх не як проблему, а як частину рішення», – наголосив голова Комітету з прав людини Г. Немиря.

За його словами, на жаль, уряд не докладає достатньо зусиль для забезпечення прав і свобод цієї категорії громадян України. Незважаючи на заклики Голови Верховної Ради В. Гройсмана та Комітету з прав людини, Кабінет Міністрів проігнорував слухання і визначив своїми доповідачами заступників міністрів.

«Відсутність міністрів – це неповага до громадян, яким уряд має служити», – сказав Г. Немиря.

Також за ініціативи Кабінету Міністрів України в Державному бюджеті України фінансування допомоги внутрішньо переміщеним особам в 2016 р. скорочено майже на 500 млн грн; урядом затверджено «Комплексну державну програму щодо підтримки, соціальної адаптації та реінтеграції громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України, на період до 2017 року», але навіть під реалізацію цієї програми в Державному бюджеті на 2016 р. коштів не передбачено; не передбачено коштів і на реалізацію Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 р.; немає навіть центрального органу виконавчої влади, який би координував діяльність інших органів з допомоги внутрішньо переміщеним особам.

У цьому зв'язку голова Комітету закликав забезпечити належне фінансування цієї галузі, створити Спеціальний центральний орган виконавчої влади з питань внутрішньо переміщених осіб і розробити Державну Стратегію допомоги внутрішньо переміщеним особам, захисту прав і свобод громадян України, які проживають на тимчасово не контрольованих державною владою територіях Донецької та Луганської областей.

Заступник Голови Верховної Ради України О. Сироїд наголосила на необхідності розробки державної політики у цій сфері та висловила жаль через відсутність членів КМУ на слуханнях.

За результатами слухань було запропоновано проект рекомендацій слухань, якій планується ухвалити найближчим часом (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 18.02***).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Нам потрібно відновити довіру суспільства – звернення Президента

Президент П. Порошенко виступив із зверненням щодо поточної ситуації, у якому повідомив, що звернувся до Генерального прокурора В. Шокіна з пропозицією подати у відставку, а також закликав Прем'єр-міністра А. Яценюка до тотального оновлення уряду на основі чинної коаліції.

Глава держави відзначив значний внесок В. Шокіна в реформування прокуратури, зокрема позбавлення прокуратури загального нагляду, створення Національного антикорупційного бюро й Державного бюро розслідувань. Однак, за словами П. Порошенка, ГПУ, на жаль, не змогла заручитися довірою суспільства.

«З такими ж самими мірками слід підходити і до уряду. Кабінет Міністрів зробив чимало для порятунку країни, стабілізації економічної ситуації і старту реформ. Але суспільство явно вирішило, що помилок більше, ніж досягнень, і відмовило міністрам у довірі. А хіба не ясно, що проводити успішні реформи може лише уряд, який користується достатньо високою підтримкою співгромадян? Щоб відновити довіру, терапії вже замало, потрібна хірургія», – наголосив Президент.

Глава держави підкреслив, що очевидним є запит на повне перезавантаження уряду. «Поки що у Прем'єр-міністра зберігається можливість обрати, в який спосіб краще дати простір для реалізації цього запиту. Тотальне переформатування Кабінету Міністрів має відбуватися на основі чинної коаліції у складі “Солідарності”, “Народного фронту”, “Самопоміч” та “Батьківщини”», – заявив Президент.

Президент особливо звернувся до «Народного фронту» та його лідерів, наголосивши, що вважав, вважає й далі вважатиме їх своїми однодумцями та політичними партнерами: «Ані доля цього уряду в цілому, ані жодні персональні амбіції його членів не повинні вплинути на єдність нашої проєвропейської демократичної команди. У коаліцію об'єднувалися не заради посад, а заради принципів. Принаймні, людям казали саме так, чи не правда?»

Глава держави зазначив, що призначення в уряд мають відбуватися за участі й підтримки всіх фракцій коаліції, на технократичній реформаторській основі, з фахівців, позбавлених політичних впливів і лобістських інтересів.

Президент зазначає, що напруження між урядом і фракціями стало настільки високовольтним, що створює загрозу життєздатності коаліції. Її ж розпад, у свою чергу, неминуче занурить країну в глибоку й довготривалу політичну кризу.

Президент особливо акцентував на тому, що внутрішня політична війна всіх проти всіх – це мрія нашого північно-східного сусіда. «Ось чому я взяв слово і висловив своє бачення виходу із кризи: щоб уникнути найгіршого

сценарію», – підкреслив глава держави.

За його словами, розпуск Верховної Ради – право Президента, яким він скористається лише у крайньому випадку, «якого ми просто не маємо права допустити». До того ж, наголошує Президент, Україна не має резерву часу, аби за неповні два роки вже вчетверте зануритися у виборчу кампанію, та ще й в умовах зовнішньої агресії.

«Питання відновлення довіри має бути вирішене в стінах цього парламенту. Довіра – це головний ресурс, який необхідний для того, щоб вирішувати проблеми того масштабу, які стоять перед нашою країною», – заявив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 16.02).

Президент П. Порошенко підписав Указ «Про відзначення державними нагородами України військовослужбовців Збройних сил України та співробітників Міністерства внутрішніх справ – учасників антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях».

Нагороджено 200 осіб, у тому числі 195 військовослужбовців Збройних сил України та п'ять співробітників Національної поліції України.

Серед них – військовослужбовці, які виявили мужність і незламність духу в боях на дебальцевському плацдармі та під час оборони Донецького аеропорту в січні – лютому 2015 р.

П'ятеро нагороджених співробітників Національної поліції України особисто здійснювали евакуацію жителів м. Дебальцеве і прилеглих населених пунктів, поранених військовослужбовців Національної гвардії України та Збройних сил України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 17.02).

Президент України підписав укази, якими встановлюються відзнаки Президента України «За участь в антитерористичній операції» та «За гуманітарну участь в антитерористичній операції».

Відповідно до указів, відзнаки встановлюються з метою гідного відзначення осіб – захисників суверенітету й територіальної цілісності України під час проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях та відзначення осіб, підприємств, установ і організацій, які залучалися або добровільно забезпечували проведення антитерористичної операції, здійснювали волонтерську діяльність, перебуваючи безпосередньо в районі проведення АТО (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 17.02).

Президент П. Порошенко підписав Закон України № 922-VIII «Про публічні закупівлі», ухвалений Верховною Радою 25 грудня 2015 р.

Законом передбачається запровадження електронної системи закупівель

для всіх державних закупівель для товарів і послуг, вартість яких дорівнює або перевищує 200 тис. грн, і для робіт – дорівнює або перевищує 1,5 млн грн (для замовників, що здійснюють свою діяльність в окремих сферах господарювання, вартість товарів і послуг – дорівнює або перевищує 1 млн грн та для робіт – дорівнює або перевищує 5 млн грн).

Закон забезпечує поширення системи електронних закупівель протягом 2016 р. у два етапи: з 1 квітня – для центральних органів виконавчої влади та замовників, що здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання; з 1 серпня – для решти замовників.

Реалізація Закону дасть можливість підвищити рівень конкуренції у сфері державних закупівель і знизити рівень корупції.

Заступник глави Адміністрації Президента України Д. Шимків зазначив: «Цей Закон є масштабуванням пілотного проекту електронних закупівель системи ProZorro, яка довела свою ефективність, заощадивши в 2015 р. понад 0,5 млрд грн» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 17.02).

Кабінет Міністрів України представив у Верховній Раді Звіт про виконання Програми діяльності уряду за 2015 рік.

Під час виступу перед народними депутатами Прем'єр-міністр А. Яценюк наголосив, що в минулому році вдалося досягти фінансово-економічної стабілізації, розпочати важливі реформи у всіх галузях економіки, а також секторі національної безпеки й оборони.

«Цей уряд зробив максимум, що міг зробити. Ми робили це в дуже складній економічній, політичній і соціальній обстановці. Багато що нам вдалося завдяки спільній співпраці з парламентом, – сказав він. – Це єдино правильний рецепт для нашої країни і для нашого майбутнього».

Глава уряду підкреслив, що серед завдань на 2016 р. усередині країни – проведення чесної і прозорої приватизації, реформування фіскальної служби, а щодо зовнішньої діяльності – вихід України на нові ринки (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.02).

18 лютого необхідна процедура позитивного голосування в парламенті за законодавство щодо запровадження безвізового режиму з ЄС, наголосив А. Яценюк. «Тут взагалі не може бути ніякої політичної дискусії. Це те, за що боролися українці на Майдані, це наша європейська мрія. І реальний крок для досягнення такої європейської мрії – це запровадження безвізового режиму», – підкреслив під час урядової наради в середу, 17 лютого, Прем'єр-міністр України.

Він нагадав, що уряд підготував усі необхідні законопроекти, Президент вніс ці закони до парламенту.

Глава уряду також підкреслив, що декілька тижнів тому під час засідання парламенту, коли ці закони голосувалися в першій редакції, були

проведені вилучення, які не відповідають директивам Європейського Союзу. «Тому треба зараз знову повернутися до цього законодавства, яке внесене до парламенту. І завтра необхідна процедура позитивного голосування. Той, хто голосує за закони про запровадження безвізового режиму в Україні, – це є дійсно проєвропейські демократичні сили, – наголосив він. – Настав час прибрати штучну політичну істерію, перестати боротися за владу, а всім об'єднатися в реальній боротьбі за успішну країну» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 17.02).

Щоб переформатувати коаліцію, оновити Коаліційну угоду, доформувати склад Кабінету Міністрів України, необхідно проводити політичні консультації, у тому числі і з партією О. Ляшка, зазначив А. Яценюк.

«Ми проводимо політичні консультації, в тому числі з Радикальною партією О. Ляшка, для того щоби переформатувати коаліцію, оновити коаліційну угоду, доформувати склад Кабінету Міністрів України і далі рухатися в правильному напрямі для країни. А цей напрям – це дуже чіткі кроки по проведенню реформ», – наголосив Прем'єр-міністр України під час урядової наради в середу, 17 лютого.

«Політична війна всіх проти всіх – це війна проти країни. Треба навчитися перегортати сторінку і закопати сокиру війни. Криза – це завжди можливість, і ми зобов'язані використати цю можливість. Ми як уряд заявили про свої принципи – це нова якість української політики і сильний Кабінет Міністрів, який має сильну підтримку парламенту і Президента на шляху проведення реформ. У нас є всі можливості це зробити, – підкреслив глава уряду. – Сподіваюсь, що Президент підтримує цю позицію щодо необхідності політичної стабілізації ситуації в країні».

А. Яценюк повідомив, що в середу, 17 лютого, відбулося кілька нарад із членами уряду «щодо плану подальших дій після вчорашнього (віторок, 16 лютого. – Прим. ред.) голосування в стінах Верховної Ради України»: «Те, що вчора відбувалося, дуже далеко від високих демократичних стандартів парламенту і парламентаризму як такого. Ми не почули конкретної критики і конкретних пропозицій. Фактично спровокована штучна політична криза. І мета цієї спровокованої політичної кризи – це проведення дострокових виборів. Це ніщо інше, як боротьба за владу.

Уряд бореться за країну. І тому ми звертаємося до всіх відповідальних політичних сил, до Президента країни і всього суспільства з тим, що нам далі треба спокійно рухатись по шляху реформ і змін в Україні».

Він нагадав, що уряд України представив план дій, який необхідно здійснити в 2016 р.: «Сподіваюся, що з нашими партнерами по парламенту і з Президентом ми спільно підтримаємо цей план дій». А. Яценюк закликав надавати пропозиції до плану дій: «Що треба зробити в країні, а не хто винен. Винні ті, хто не мають політичної рішучості, політичної відповідальності й політичної волі до змін і зрушень. Сподіваюся, що парламент зробить

висновки з учорашнього розгляду питання. Уряд зробить висновки також».

А. Яценюк підкреслив, що уряд вважає необхідним «посилення співпраці між урядом і парламентом, спільну політичну відповідальність за долю країни і за ті кроки, які треба зробити в майбутньому». «Стало абсолютно зрозуміло, що необхідне переформатування коаліції і зміни до Коаліційної угоди», – наголосив глава уряду.

Він повідомив, що сьогодні мав зустрічі з Президентом України, керівником його фракції, головою фракції «Народний фронт», а також провів розмову з керівником фракції Радикальної партії О. Ляшком: «Він заявив про те, що вони готові до перемовин щодо переформатування коаліції і щодо нового доповнення до Коаліційної угоди і відповідно до нових правил і принципів. Наші правила і принципи вже були виголошені урядом протягом останніх двох тижнів. Це чесність, прозорість, некорумпованість і реальні кроки по реформах».

Кабінет Міністрів, підкреслив А. Яценюк, укотре звертається до політичних партнерів з необхідністю доформувати уряд: «Дуже важливо, щоби наші політичні партнери вже зараз дали чіткий перелік прізвищ тих людей, які прийдуть до Кабінету Міністрів України, щоби далі продовжувати реформи в країні».

Він наголосив, що на сьогодні найважливіше – «це досягнення політичної стабільності, яка є запорукою економічної і соціальної стабільності в країні, подальшої підтримки України з боку наших західних партнерів, яка дасть впевненість українському народу, що український політичний клас, який був обраний на позаминулорічних парламентських виборах, дійсно здатний проводити реформи, нести всю відповідальність і триматися єдності» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 17.02*).

Загальний обсяг коштів, який отриманий від експорту української аграрної продукції, становить 11 млрд дол. США, зазначив А. Яценюк. «Це валюта в країну і це фінансова стабілізація країни в тому числі», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 16 лютого, у парламенті під час звіту уряду про роботу Кабміну за 2015 р.

А. Яценюк підкреслив, що минулого року Україна продемонструвала рекордний обсяг експорту – 35 млн т зернових і посіла третє місце по експорту зернових у світі. Україна займає перше місце у світі по олії та меду, третє місце по зернових.

«Як і очікувалося, Російська Федерація за те, що Україна зробила свій європейський вибір, підписала угоду про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом і почала її виконувати, ввела торговельне ембарго проти українських товарів. Україна відповіла контрзаходами», – підкреслив глава уряду.

Він повідомив, що вже 10 українських аграрних компаній зайшли на європейський ринок. «Ми шукаємо і диверсифікуємо ринки. Ми фактично

в чотири рази зменшили залежність української економіки від Росії. Частка експорту до Російської Федерації в аграрному секторі становить всього лише 2 %», – наголосив А. Яценюк.

Нові ринки для української товарної продукції – це ЄС, Ізраїль, Саудівська Аравія й Китай, підкреслив він, відзначивши рекордні обсяги експорту до Китаю в поточному році.

А. Яценюк нагадав, що в цьому році змінилася система підтримки аграрного сектора: «У минулому році весь ПДВ йшов безпосередньо аграріям. У цьому році ми знайшли компроміс через складний діалог, яким чином підтримати аграріїв. Але тих 300 млн грн, які були виділені на компенсацію процентної ставки для українських аграріїв, дали можливість залучити аграрному сектору близько 8 млрд грн кредиту, в тому числі і малим фермерським господарствам».

Крім того, західні партнери виділили близько 2 млрд євро на розвиток малого й середнього підприємництва в аграрному секторі (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.02).

«Північний потік-2» повинен бути заблокований, наголосив А. Яценюк.

«Це загроза національній і енергетичній безпеці України і низки країн-членів Європейського Союзу. Ми залишимося надійним транзитером і певні, що наші європейські партнери готові підтримувати Україну і насправді європейські принципи енергетичної незалежності», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 16 лютого, у парламенті під час звіту уряду про роботу за 2015 р.

Він назвав будівництво другої лінії «Північного потоку» «одним із найбільших ризиків». «Російська мета полягає в наступному: здати на металобрухт українську газотранспортну систему, обійти Україну, позбавити Україну, Словаччину і Польщу мільярдних доходів від транзиту газу і фактично створити ще одну монополію на енергетичному ринку Європейського Союзу», – наголосив глава уряду.

Він нагадав, що публічно звернувся до європейських партнерів з тим, щоб проект «Північний потік-2» був заблокований.

Ряд країн-членів ЄС уже виступили з жорсткою критикою будівництва «Північного потоку-2», нагадав він. Європейська комісія почала розглядати питання щодо доцільності цього будівництва.

Українська газотранспортна система, підкреслив глава уряду, є модернізованою й може отримати інвесторів від західних партнерів: «Це найкоротший і найдешевший шлях транспортування газу до країн-членів Європейського Союзу. І ми довели протягом останніх років, що Україна є надійним транзитером. Ми залишимося надійним транзитером і певні, що наші європейські партнери готові підтримувати Україну і насправді європейські принципи енергетичної незалежності» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.02).

Завдяки проведеній урядом бюджетній децентралізації доходи місцевих бюджетів минулого року зросли на 42,5 %. «Це плюс 24 млрд грн, які поступили до місцевого самоврядування, які відправили на лікарні, школи, дороги, інфраструктуру і виконання функцій місцевого самоврядування», – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 16 лютого, у парламенті під час звіту уряду про роботу за 2015 р.

Уряд, нагадав А. Яценюк, провів роботу з відкриття реєстрів і дерегуляції у сфері надання адмінпослуг і створення по Україні центрів надання адміністративних послуг.

Він також відзначив позицію Міністерства юстиції, яке передало на місця свої функції, «які раніше трималися десятками років виключно в центрі, щоб контролювати все і збирати гроші з усього». Це, зокрема, функції реєстрації підприємництва, бізнесу, видачі різного роду довідок і сертифікатів. «Це дає можливість людині не їхати в область чи в Київ, а там, де вона проживає, отримати послугу від держави», – додав він.

У бюджеті поточного року уряд забезпечив фінансування 159 об'єднаних територіальних громад: «Цей процес іде далі. У минулому році ми прийняли рішення про формування державного фонду регіонального розвитку, про видачу субвенцій на соціально-економічний розвиток відповідним регіонам. Загальний обсяг коштів, який пішов на ці програми, становить 3,3 млрд грн».

У містах і селах було побудовано 844 об'єкти: «Це був публічний прозорий процес визначення проектів, які необхідні для конкретної територіальної громади. І цей процес треба продовжувати далі».

Глава уряду навів приклад успішної співпраці уряду й парламенту щодо зміни системи державного управління: «Ми прийняли рішення про те, як профінансувати дороги – і дорога Львів – Івано – Франківськ нарешті з'явилася. Ми далі будемо продовжувати будувати дороги і вкладати кошти в конкретну інфраструктуру».

А. Яценюк також назвав революційним ухвалений новий закон про державну службу, «який запроваджує нову систему управління державою». «У такій системі управління державою вводяться посади державних секретарів у міністерствах, а державні службовці будуть обиратися на прозорих і конкурсних умовах», – підкреслив він.

Ключовий елемент, який потрібен бути в реформі державної служби, – це заробітна плата для державного службовця, наголосив глава уряду. Він повідомив, що два дні тому підписав лист до європейських партнерів з тим, «щоби на цей перехідний період, коли в Україні складна економічна ситуація, Європейський Союз створив фонд для державних службовців, щоби збільшити розміри заробітних плат в державній службі. Це є ще один елемент, яким чином боротися з корупцією в державному секторі економіки» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.02).*

Уряду вдалося скоротити дефіцит публічних фінансів у п'ять разів, а в IV кварталі зростання внутрішнього валового продукту становило 1,5 %. Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 16 лютого, у парламенті під час звіту уряду про роботу Кабміну за 2015 р.

«Ми знаходилися і знаходимося в надзвичайно складних економічних умовах. Країна втратила п'яту частину економічного потенціалу внаслідок анексії Криму, захоплення Донецька і Луганська. Війна витягує з України мільярдні кошти, війна відлякує інвесторів. Тому ми в поточній ситуації зобов'язані були приймати дуже активні дії для того, щоб стабілізувати українську економіку», – наголосив він.

Водночас А. Яценюк підкреслив, що є перші ознаки стабілізації економіки: «Уперше за два останні роки III і IV квартал минулого року продемонстрували позитивну динаміку росту внутрішнього валового продукту. В III кварталі зростання було 0,5 %, ріст економіки в IV кварталі становив 1,5 %».

Глава уряду нагадав, що економічне зростання в поточному році прогнозувалося на рівні 2 %, проте ряд нових викликів, які з'явилися у світі, можуть відкоригувати прогнози.

А. Яценюк також підкреслив, що 2015 р. уряду вдалося скоротити дефіцит публічних фінансів у п'ять разів: «Якщо в 2014 р. загальний обсяг дефіциту публічних фінансів становив більше 10 % за методологією Міжнародного валютного фонду, то 2015 р. нам вдалося скоротити дефіцит публічних фінансів у п'ять разів. Сьогодні ця цифра становить 2,1 %».

Завдяки спільній роботі уряду й парламенту, наголосив він, вдалося певним чином покращити бізнес-середовище в країні, зокрема за показником іноземних інвестицій: «У минулому році був притік іноземних інвестицій, як правило, виключно в банківський сектор. Але поки що ми не можемо зазначити, що іноземний інвестор прийшов в Україну, щоби розвивати економіку – надто багато викликів. Проте дерегуляція української економіки, яку ми спільно провели, дала можливість піднятися Україні в світовому рейтингу Doing Business на 29 пунктів» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

Уряд разом з парламентом удвічі зменшив єдиний соціальний внесок. Проте показник надходжень до бюджету за ЄСВ становить не 50, а 86 %: «Тобто пішов процес детінізації і того, що людям почали платити чесні заробітні платні», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 16 лютого, у парламенті під час звіту уряду про роботу за 2015 р.

А. Яценюк нагадав, що уряд провів з парламентом «складні переговори щодо необхідності податкової реформи»: «Але дуже добре, коли ми вміємо знаходити компроміси».

Глава уряду підкреслив, що завдяки ухваленій податковій реформі кількість податків була скорочена вдвічі: «Було 22 різні ставки податків –

сьогодні їх залишилося 11. Частина з цих податків була скасована, частина – злиті в один».

Однією з ключових податкових змін А. Яценюк назвав двократне зменшення єдиного соціального внеску: «Це те, про що говорилося протягом 20 років, але так ніхто і не спробував це реально вирішити. Ми розуміли всі ризики, пов'язані з прийняттям рішення про двократне зменшення податку на заробітну платню. Перший і основний стосується Пенсійного фонду. У зв'язку з тим, що дефіцит Пенсійного фонду доволі високий, мова йде про те, що уряду необхідно знайти 100 млрд грн на фінансування дефіциту Пенсійного фонду. Проте уряд разом з парламентом вдвічі зменшив єдиний соціальний внесок – це реальний крок, з одного боку, до детінізації заробітних плат, а з іншого – до підвищення заробітних плат і соціальних стандартів. Якщо рахувати арифметично, то ми повинні були би очікувати, що у нас буде падіння доходів удвічі, адже ми вдвічі скоротили ЄСВ». Проте, за останніми даними, показник надходжень до бюджету за ЄСВ порівняно з минулим роком становить 86 %.

У рамках дерегуляції, нагадав він, було вдвічі скорочено кількість контролюючих і перевіряючих органів, «проте низка контролюючих органів ще й зараз залишаються на папері, тому що система має серйозний супротив». Уряд також удвічі скоротив кількість дозволів і ліцензій – з 56 до 30.

Істотні кроки зроблені і в реформуванні Державної фіскальної служби, у першу чергу скорочення кількості фінансових інспекцій на місцях – із 311 до 161.

Глава уряду висловив вдячність пза ухвалення нового законодавства про Антимонопольний комітет України, «який забезпечує більшу прозорість і незалежність діяльності антимонопольних органів, адже монополії є суттєвою проблемою на шляху створення ефективної конкурентної економіки».

Також після багатьох дискусій у парламенті, нагадав він, уряд спільно з Верховною Радою ввів нову систему адміністрування ПДВ: «Завдяки цій системі нам вдалося протягом кожного місяця додатково збирати близько 2 млрд грн ПДВ, при цьому не дати можливості шахраям і фінансовим аферистам, використовуючи недосконалу схему адміністрування ПДВ, витягувати кошти з державного бюджету.

Завдяки нашим спільним зусиллям при прийнятті законодавства про бюджет ми пішли далі, коли запроваджені нові реєстри по відшкодуванню ПДВ, які дають можливість експортерам і чесним бізнесменам фактично в автоматичному режимі відшкодувати податок на додану вартість» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

Завдання уряду і країни полягає в тому, щоб Збройні сили України фактично стали членами НАТО, зазначив Прем'єр-міністр України. «Це означає, що всі стандарти, які запроваджені в українських Збройних силах,

повинні відповідати стандартам Північноатлантичного альянсу», – наголосив А. Яценюк у вівторок, 16 лютого, у парламенті під час звіту уряду про роботу за минулий рік.

Глава уряду також наголосив на питанні національної безпеки й оборони: «Ми з нуля почали формувати українське військо, і тому необхідно було проводити реформу системи національної безпеки і оборони, і в першу чергу боротися на східному фронті проти російської військової агресії».

А. Яценюк нагадав, що урядом разом з парламентською коаліцією була оголошена нова безпекова політика: «Парламентом було прийнято рішення про відмову від так званого позаблокового статусу, який був не що інше, як хабар Російській Федерації, щоб Україна відмовилася від своєї перспективи стати членом НАТО. Наш курс, курс українських Збройних сил, – на повноцінне членство в Альянсі – був забезпечений відповідними реформами і відповідним фінансуванням».

Якщо минулого року загальний обсяг фінансування потреб нацбезпеки та оборони становив практично 96 млрд грн, то на поточний рік уряд збільшив його до 113 млрд.

Глава уряду повідомив, що для українського війська закуплено 100 тис. нових шоломів і бронежилетів, 34 тис. нових зразків озброєнь: «На озброєння українських Збройних сил прийнята низка нового модернізованого українського і імпортного озброєння».

Проводиться широка реформа українських Збройних сил, починаючи з логістики забезпечення української армії й закінчуючи фінансуванням ЗСУ, підкреслив він.

А. Яценюк нагадав, що минулого року уряд пішов шляхом підвищення соціальних стандартів і заробітних плат для українських військовослужбовців, які несуть службу в зоні АТО. У поточному році вдалося знайти кошти на те, щоб подвоїти розмір грошового забезпечення для українських Збройних сил.

У рамках реформи в українській армії вона одна з перших перейшла на електронні закупівлі. І минулого року завдяки цьому вже було зекономлено близько 200 млн грн на тому, що торги щодо придбання майна й матеріально-технічного забезпечення Збройних сил країни були проведені в прозорому режимі».

Уряд виконує і свою соціальну функцію щодо українських військовослужбовців, які служили в зоні АТО й демобілізувалися, підкреслив А. Яценюк. Уже сьогодні близько 160 тис. українських військовослужбовців отримали статус учасника антитерористичної операції.

«Разом з нашими партнерами по НАТО ми створили шість трастових фондів, які проводять реформи в кожному окремому секторі національної безпеки і оборони, починаючи з тренування і обмундирування українських військовослужбовців і закінчуючи новою модерною логістикою», – наголосив він.

У рамках безпекової політики урядом була розпочата програма «Європейський вал»: «Нарешті Україна почала будувати кордон з

Російською Федерацією. Загалом було побудовано більше 200 км протитанкових ровів, більше 70 км огорож, 32 вежі. Встановлено декілька пунктів електричного контролю за державним кордоном. Поки що ми виконали тільки близько 20 % тих робіт, які необхідно зробити на державному кордоні. Загальний обсяг, який необхідно збудувати, – це 2 тис. км, 400 км з яких ми сьогодні не контролюємо в силу російської агресії.

У рамках безпекової політики Україна зайняла дуже активну позицію щодо притягнення Російської Федерації до міжнародно-правової відповідальності за незаконну анексію Криму, за російське вторгнення на територію Донецька й Луганська та незаконну окупацію частини території України, підкреслив глава уряду України.

Він нагадав, що до Європейського суду з прав людини подано ряд позовів проти Російської Федерації: «Також український уряд працює над тим, щоб притягнути Росію до відповідальності в Міжнародному суді Організації Об'єднаних Націй за порушення міжнародної конвенції про боротьбу з тероризмом».

А. Яценюк наголосив, що Українською державою отримана широка підтримка міжнародної спільноти щодо запровадження санкцій проти держави-агресора: «Сполучені Штати Америки, Європейський Союз, країни “великої сімки” запровадили проти Росії фінансові й економічні персональні і секторальні санкції».

Урядом було запропоновано парламенту ухвалити закон про санкції, нагадав він: «Уперше за історію країни в нас з'явився міжнародно-правовий механізм притягнення будь-якої держави, яка є державою-агресором, а сьогодні – Російська Федерація, до відповідальності і накладення відповідних санкцій».

Він нагадав, що рішенням Ради безпеки і оборони України були запроваджені так само персональні й секторальні санкції по відношенню до російських компаній і російських громадян. У тому числі, нагадав глава уряду, Україна заборонила російським авіакомпаніям користуватися українським авіаційним простором.

У рамках нової безпекової політики також була запроваджена нова інформаційна політика. Глава уряду висловив вдячність парламенту за ухвалення закону України про іномовлення: «Українська інформаційна політика зараз бореться з російською пропагандою, яка є фактично геббельсівською пропагандою в російській інтерпретації» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

Ми йдемо шляхом реформ, наголосив глава МВС України А. Аваков.
«Крок за кроком. Тому що реформа МВС перш за все це ідеологія. Це коли кожна людина впевнена у допомозі та підтримці поліцейського. А кожний поліцейський – у допомозі і підтримці МВС», – заявив глава МВС України.

З лютого 2016 р. мінімальний розмір грошового забезпечення

поліцейських підрозділів патрульної служби поліції особливого призначення збільшено до мінімального рівня грошового забезпечення військовослужбовців Міністерства оборони та Національної гвардії – до

7 тис. грн. Тобто бійці Національної гвардії України та бійці поліцейських спецпідрозділів, які несуть службу на території АТО, отримуватимуть 7 тис. заробітної плати і додатково: 1 тис. 400 грн – за час перебування в межах визначеної зони проведення АТО за повний місяць, 4 тис. 200 грн – за час безпосереднього зіткнення з противником, потрапляння під обстріли, відбиття збройного нападу на об'єкти, що охороняються поліцейськими, за повний місяць участі в таких подіях.

Мінімальний розмір грошового забезпечення поліцейського підрозділів патрульної служби особливого призначення, що перебуває в зоні проведення АТО, з лютого 2016 р. становитиме 8 тис. 400 грн.

«Відтепер оплата за перебування у зоні АТО для безпосередніх учасників бойових дій та тих, хто забезпечує їхню життєдіяльність (тиловиків), буде різною.

Крім того, безпосередні учасники бойових дій будуть отримувати однакову зарплатню як під час перебування у зоні АТО, так і під час ротації. Раніше була різниця: у зоні АТО – 8 тис. 400, під час ротації – 4 тис. 200 грн.

Таким чином, заробітна плата правоохоронців становитиме 7 тис. грн, а під час відрядження у зону АТО з доплатою – від 8 тис. 400 до 11 тис. 200 грн», – зазначив міністр внутрішніх справ України А. Аваков (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 17.02*).

Міністерство інфраструктури України домовилося про безперешкодне повернення в Україну тих українських вантажівок, які в результаті призупинення транзиту залишилися на території РФ або в країнах Азії на кордоні з РФ. Натомість українська сторона дасть можливість проїзду українською територією російським вантажним автомобілям, які чекають на повернення додому з країн ЄС.

Таке рішення було узгоджено з Міністерством транспорту Російської Федерації. Воно дасть змогу повернути додому понад 600 українських водіїв, у яких закінчуються харчі й паливо на обігрів автомобілів. Прийняте рішення дасть можливість українським водіям повернутися до своїх сімей, а їхнім роботодавцям – повернути свої автомобілі та мінімізувати неефективний простій на території третіх держав.

Режим «їду додому» запроваджується з 16 до 25 лютого 2016 р. включно. Тобто понад 600 українських автомобілів, що вже заблоковані на території РФ або прямують до України з країн Азії, зможуть у цей період безперешкодно дістатися України. Аналогічно близько 600 російських автомобілів зможуть повернутися до Росії з країн Євросоюзу. Українська сторона забезпечить супровід колон російських авто до кордону з Російською Федерацією або Республікою Білорусь.

«Ми закликаємо громадських активістів у найближчі 10 днів не

заважати пересуванню вантажних російських автомобілів додому. Це запорука того, що наші українські водії зможуть без перешкод дістатись України», – підкреслила О. Рейтер, заступник міністра інфраструктури України.

За останній тиждень у результаті ситуації, що склалася, понад 350 вантажівок українського походження були зупинені на території РФ, понад 300 автомобілів перебувають у країнах Азії, очікуючи на повернення до України транзитом через Росію (це єдиний спосіб для них повернутися назад).

Аналогічно на території України активістами було зупинено близько 60 фур, понад 500 авто накопичилося на нашому західному кордоні з ЄС, очікуючи на повернення до Росії транзитом територією України.

Російська сторона 14 лютого в односторонньому порядку зупинила пересування своєю територією всіх авто походженням з України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.02*).

17 лютого представлено проект «Сприяння ефективному врядуванню в системі охорони здоров'я», головною метою якого є покращення стану здоров'я, фінансового захисту, благополуччя, рівноправного доступу та задоволеності медичними послугами населення України, особливо найбільш уразливих груп.

Цей проект буде реалізуватися Міністерством охорони здоров'я України за кошти надані Всесвітньою організацією охорони здоров'я і Швейцарською Конфедерацією. Він триває з грудня 2015 до листопада 2019 р. Для сприяння процесу реформування системи охорони здоров'я МОЗ створить Центр реформ системи охорони здоров'я, який стратегічно спрямовуватиме цей процес в Україні і працюватиме за технічної підтримки ВООЗ.

«Реформування системи охорони здоров'я – складний і багатогранний процес, до якого мають бути залучені Міністерство охорони здоров'я України як лідер процесу, але також й інші урядові інституції, парламент тощо. І тільки співпраця та координація всіх зацікавлених сторін зможе сприяти тому, щоб реформи в Україні відбулися. Ми дякуємо ВООЗ та Швейцарському бюро співробітництва за підтримку міністерства на шляху здійснення фундаментальних змін в охороні здоров'я на благо українців», – наголосив міністр охорони здоров'я України О. Квіташвілі.

«Міністерство охорони здоров'я визначило для себе п'ять основних напрямів реформи, які стосуються зміни системи фінансування галузі, нових засад надання первинної медичної допомоги, реформування системи громадського здоров'я, державних закупівель та дерегуляції фармацевтичної галузі. Вже є розроблені стратегії по кожному з напрямів, і даний проект допоможе МОЗ ефективно фіналізувати стратегії та розпочати підготовку нормативно-правових актів і втілення конкретних кроків», – зазначив заступник міністра охорони здоров'я України І. Перегінець.

«Хоча основні заходи з реформування системи охорони здоров'я все ще

тривають, існує нагальна потреба налагодити координаційний механізм для зміцнення системи охорони здоров'я та формування політики у сфері охорони здоров'я, використовуючи дані наукових досліджень. Під керівництвом уряду України цей механізм повинен бути всеосяжним та прозорим і створювати умови для відкритого діалогу різних зацікавлених сторін і партнерів, які активно працюють у сфері охорони здоров'я в Україні», – зауважив в. о. представника ВООЗ в Україні Л. Мігліоріні.

Очікується, що після завершення проекту будуть досягнуті такі цілі:

1. Міністерство охорони здоров'я України направлятиме, координуватиме й ефективно управлятиме системою охорони здоров'я в Україні.

2. Упровадження реформи охорони здоров'я спиратиметься на науково обґрунтований процес розробки та втілення політики.

3. Міністерство охорони здоров'я України матиме інституційну спроможність регулювати й надавати якісні комплексні послуги з охорони здоров'я, які відображають і задовольняють потреби пацієнтів та будуть орієнтовані на результат.

«Коли говоримо про здоров'я, то йдеться не лише про систему охорони здоров'я і лікарні, а й про освіту і знання та інші аспекти, наприклад безпеку на дорогах, правильне і безпечне харчування тощо. Управління цими процесами потребує часу, енергії і, перш за все, відповідних навичок, тим більше в часи реформ. Ми цінуємо зусилля, вкладені в ініціативу, що була представлена. Наша підтримка орієнтована на посилення потенціалу керівників спрямовувати реформи у сфері охорони здоров'я, розробляти і втілювати науково обґрунтовані політики, покращувати міжсекторальну співпрацю й роботу з донорами, нарешті, здійснювати ефективну комунікацію щодо намірів і результатів», – наголосив директор Швейцарського бюро співробітництва в Україні Х. Тауш.

Проект також буде пов'язаний з поточними заходами щодо готовності й реагування на надзвичайні ситуації, які ВООЗ упроваджує в Україні. Проект доповнюватиме поточні ініціативи, спрямовані на життєво важливі заходи для досягнення довгострокового впливу на систему охорони здоров'я в Україні (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 17.02*).

ПОЛІТИКА

Принятый 16 февраля парламентом закон о работе электронной системы подачи и обнародования деклараций чиновников вызывает разочарование и не отвечает антикоррупционным обязательствам, которые взяло на себя руководство Украины. Об этом заявил глава представительства ЕС в Украине Я. Томбинский в комментарии по поводу законов, за которые голосовала Верховная Рада (<http://korrespondent.net/ukraine/3630669-es-nedovolen-zakonom-rady-o->

deklaryrovanyu).

«Новопринятый закон о работе электронной системы подачи и обнародования деклараций лиц, уполномоченных на выполнение функций государства или местного самоуправления (3755), вызывает разочарование, он не отвечает антикоррупционным обязательствам, которые взяло на себя руководство Украины», – сказал Я. Томбинский.

Он подчеркнул, что нужно прибегнуть к немедленным действиям, чтобы создать эффективную систему проверки декларирования состояния и обеспечить возможность выполнения своих обязанностей Национальным агентством по вопросу предотвращения коррупции, направленных на препятствование и разоблачения коррупции.

При этом посол ЕС приветствовал принятие в первом чтении законов об усовершенствовании основ деятельности Национального агентства Украины по вопросам выявления, розыска и управления активами, полученными от коррупционных и других преступлений (4056), и об усовершенствовании процедуры ареста имущества и института специальной конфискации (4054). Оба закона соответствуют стандартам ЕС.

«Я жду одобрения обеих версий законов во втором чтении», – отметил Я. Томбинский.

Напомним, ранее в бюджете на 2016 г. обнаружили пункт, который откладывает на год начало действия новой системы финансового контроля, необходимой для введения безвизового режима с ЕС (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 17.02).

У Євросоюзі очікують, що Верховна Рада владнає питання щодо небезпеки впливу Генерального прокурора на спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, аби гарантувати повну незалежність антикорупційного прокурора. Про це заявив голова представництва ЄС в Україні Я. Томбінський у коментарі з приводу законів, за які голосувала Верховна Рада, передає УНН.

«У проекті закону “Про прокуратуру” міститься й досі забагато дискреційної влади Генерального прокурора, що дозволяє йому відхиляти кандидатури на посаду спеціалізованого антикорупційного прокурора, якого призначає незалежна відбіркова комісія. Подальші зміни у закон повинні владнати це питання, аби гарантувати повну незалежність спеціалізованого антикорупційного прокурора», – прокоментував Я. Томбінський.

При цьому посол ЄС привітав ухвалення у першому читанні законів про вдосконалення засад діяльності Національної агенції України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (4056), і про удосконалення процедури арешту майна й інституту спеціальної конфіскації (4054). Обидва закони відповідають стандартам ЄС.

«Я чекаю на схвалення обох версій законів у другому читанні», – зазначив Я. Томбінський (*Українські Національні Новини*

(<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 17.02).

Россия подала иск к Украине в Высокий суд Лондона по поводу долга в 3 млрд дол. Об этом заявил глава Минфина РФ А. Силуанов (<http://korrespondent.net/world/russia/3630850-rossyia-podala-na-ukraynu-v-sud-londona>).

«Иск был подан после неоднократных безуспешных попыток призвать Украину к конструктивному диалогу о реструктуризации задолженности и признать тот факт, что принадлежащие России еврооблигации являются официальным кредитом и требования по ним должны быть урегулированы на условиях, лучших, чем были предложены Украиной своим частным кредиторам», – заявил А. Силуанов. Однако, по словам российского министра, Киев оказался не готов вести переговоры в духе «доброй воли».

Кроме того, А. Силуанов заявил, что надеется, что судебный процесс в Лондоне «будет открытым и прозрачным». Он добавил, что рассмотрение такого спора в суде является историческим прецедентом.

Напомним, правительство Украины 18 декабря ввело мораторий на выплату долга России. Премьер-министр А. Яценюк мотивировал это тем, что Москва «отказалась подписать соглашение о реструктуризации». Решение о введении моратория фактически является объявлением дефолта (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 17.02).

Постоянный представитель Украины в Организации Объединенных Наций В. Ельченко призвал ООН направить миротворческие силы на Донбасс, сообщает «Голос Америки» (<http://korrespondent.net/ukraine/3630077-kyev-snova-pryzval-myrotvortsev-oon-na-donbass>).

«Чтобы не допустить дальнейшего нарушение устава ООН, чтобы гарантировать длительный мир и стабильность в отдельных районах Донецкой и Луганской областей Украины, мы по-прежнему настаиваем, что развертывание международной миротворческой миссии ООН на территории Украины могло бы стать важным шагом на пути разрешения военного конфликта, который был создан Российской Федерацией против моей страны», – сказал В. Ельченко на Совете Безопасности ООН в понедельник, 15 февраля.

В. Ельченко также заявил, что милитаризация Крыма, особенно носителями ядерного оружия, угрожает Европе, северной Африке, Ближнему Востоку.

Как сообщал «Корреспондент.net», Украина как новый непостоянный член Совбеза ООН планирует добиваться рассмотрения возможного введения миротворцев на Донбассе (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 16.02).

17 лютого в Мінську проходило засідання тристоронньої контактної групи. Про це на своїй сторінці у Facebook повідомила речниця представника України на переговорах Л. Кучми Д. Оліфер, передає УНН.

Також вона додала, що під час засідання було відзначено, що все частіше бойовиками використовується заборонене мінськими домовленостями озброєння. Ще українська сторона приділила увагу питанню визволення полонених і наголосила на необхідності залучення експертів Міжнародного комітету Червоного Хреста в місія утримання українських бранців.

Також Д. Оліфер написала на своїй сторінці у Facebook, що Україна не може забезпечити проведення місцевих виборів на Донбасі власними зусиллями без політичної волі на їхнє проведення з боку Російської Федерації. «Вибори є принципово важливим питанням. Водночас Україна не може забезпечити їхнє проведення виключно власними зусиллями, для цього необхідна політична воля та конструктивний підхід з боку Росії», – зазначила Д. Оліфер.

Нагадаємо, міністр закордонних справ РФ С. Лавров заявив, що Україні необхідна конституційна реформа, яка закріпить постійний статус Донбасу (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 17.02).

Міністр молодіжи і спорту України І. Жданов виключен з партії «Батьківщина» і більше не представляє її в правительстві. Об этом сообщает пресс-службы партии в среду, 17 февраля. В партии добавили, что теперь «Батьківщина» не имеет ни одного представителя в правительстве А. Яценюка (<http://korrespondent.net/ukraine/3630869-zhdanova-yukluichyly-uz-batkyvschynu>).

Как сообщал «Корреспондент.net», 16 февраля фракция «Батьківщина» после неудачной попытки Верховной Рады отправить действующее правительство в отставку, отозвала И. Жданова из состава Кабмина, в который он был избран по квоте фракции.

Сам И. Жданов объяснил свое решение остаться в Кабмине просьбой Премьер-министра А. Яценюка (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 17.02).

Лидер партии «Батьківщина» Ю. Тимошенко отмечает, что депутатам давали по 1 млн дол. за отзыв голоса против А. Яценюка. По ее словам, эти факты не расследуются антикоррупционными органами, потому что они не являются независимыми (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3630497-tymoshenko-deputatam-davaly-po-1-mylylonu-za-otzyv-holosa-protyv-yatsenuika>).

«По парламенту практически “гуляла” информация, что за каждый голос, который не проголосует за отставку правительства, давали до миллиона долларов... И мне жаль, что у нас ни НАБУ не работает внутри

етих политических стай, заговоров и мафий, ни другие антикоррупционные органы. Почему? Потому что... они все от них зависимы», – заявила Ю. Тимошенко (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 17.02).

Дозвіл мати своїх спостерігачів під час позачергових виборів криворізького міського голови отримали 12 громадських організацій. Про це передає УНН з посиланням на прес-службу Центральної виборчої комісії.

У вівторок, 16 лютого, відбулося чергове засідання Центральної виборчої комісії. Розглянувши відповідне звернення, комісія зареєструвала чотирьох офіційних спостерігачів від Євразійського демократичного альянсу (EDA) на позачергових виборах криворізького міського голови 27 березня 2016 р.

Крім того, розглянувши відповідні клопотання, комісія надала дозвіл Всеукраїнській громадській організації «Комітет виборців України» та громадським організаціям «Городяне», «Городянин», «Громадяни Дніпропетровщини», «Комунальний контроль плюс», «Дніпропетровська обласна організація “Громадянська мережа ”Опора”», «Українська фортеця», «Міжнародна організація “Тріумвірат”» мати офіційних спостерігачів під час позачергових виборів криворізького міського голови 27 березня 2016 р.

Разом з тим Всеукраїнській громадській організації «Комітет виборців України» і громадській організації «Міжнародна організація “Тріумвірат”» надано дозвіл мати офіційних спостерігачів під час перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об’єднаних територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів 27 березня 2016 р.

Таким чином, комісія завершила процес надання дозволу громадським організаціям мати офіційних спостерігачів під час місцевих виборів 27 березня 2016 р.

Такий дозвіл під час позачергових виборів криворізького міського голови отримали 12 громадських організацій, а під час перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об’єднаних територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів – чотири громадські організації (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.02).

16 лютого біля будівлі Верховної Ради України відбулася мирна акція за відставку Прем’єр-міністра України А. Яценюка. Про це передає кореспондент УНН.

На мирну акцію з’їхалися люди з різних міст України, зокрема з Харкова, Запоріжжя, Чернівців, Черкас і Києва. Активісти стукали в імпровізовані барабани.

Територія біля ВР посилено охоронялася Національною поліцією України. За словами заступника голови Нацполіції України та начальника Головного управління Національної поліції в Києві А. Крищенко, цими

днями на охорону громадського порядку в Києві під час проведення масових заходів забезпечуватимуть до 4 тис. працівників Національної поліції України (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.02).

З нинішньої кризи в Україні можна вийти шляхом парламентських перевиборів. Про це наголошується в заяві партії «Опозиційний блок», опублікованій на сайті партії.

«У країні масштабна криза влади, з якої є лише один вихід – перевибори парламенту. Спроби зобразити боротьбу за відставку уряду безглузді: усі п'ять фракцій, які 14 місяців тому створили коаліцію та нинішній Кабмін, усі разом відповідають за провал роботи А. Яценюка та його корупційної команди», – ідеться в документі.

Зазначається, що Опозиційний блок не допомагатиме коаліційним фракціям «приховувати їхні злочини перед українцями». «Звіт уряду був брехнею, відставка уряду була спробою частини коаліціантів уникнути відповідальності», – зазначили автори заяви.

Наголошується, що Опозиційний блок очікує, що Прем'єр виконає вимогу Президента та сам піде у відставку разом з Генпрокурором. «Ми вимагаємо від парламенту негайного голосування за внесеними нашою фракцією змін до бюджету та пакета законів, необхідних для прийняття мінських угод», – додали в партії.

Нагадаємо, Опоблок, який є реінкарнацією Партії регіонів, після нищівної критики Кабміну 16 лютого дав лише вісім голосів з 43 за його відставку (*NEWSru.ua* (<http://www.newsru.ua/ukraine/17feb2016/oppoperevybory.html>). – 2016. – 17.02).

З'їзд партії «Всеукраїнське об'єднання “Свобода”», який відбувся у вівторок у Києві, підтримав кандидатуру О. Бойченка на посаду міського голови Кривого Рогу на виборах 27 березня, про це повідомляє радіо «Свобода».

За повідомленням партії, О. Бойченко – активіст «Свободи», керівник «Самооборони Кривбасу», директор приватного підприємства.

Керівник партії О. Тягнибок заявив, що «Свобода» «ставить за мету вийти в другий тур і перемогти в Кривому Розі».

Як повідомлялося, Криворізький міськвиборчком за результатами другого туру виборів міського голови, які відбулися 15 листопада, оголосив переможцем представника Опозиційного блоку Ю. Вілкула. Згідно з інформацією, розміщеною на сайті ЦВК, він отримав 89 тис. 209 голосів виборців, а його суперник, представник «Самопоміч» Ю. Милобог – 88 тис. 457 голосів.

Ю. Милобог заявив про фальсифікації та оскаржив оголошені результати

виборів у судах. Однак суди його позови відхилили.

Водночас Ю. Вілкул був офіційно оголошений мером на засіданні новообраної міськради.

23 грудня 2015 р. Верховна Рада проголосувала в цілому за законопроект № 3613 про проведення 27 березня позачергових виборів криворізького міського голови, після цього в парламент було внесено проект постанови про скасування цього рішення, відхилений 26 січня. Цього ж дня голова Верховної Ради В. Гройсман підписав закон про призначення позачергових виборів Криворізького міського голови на 27 березня.

30 січня Президент П. Порошенко підписав Закон України «Про позачергові вибори криворізького міського голови», ухвалений Верховною Радою 23 грудня 2015 р.

Оскільки нові вибори визначені як позачергові, Ю. Вілкул вважатиметься законним мером Кривого Рогу до їх проведення (*NEWSru.ua* (<http://newsru.ua/ukraine/17feb2016/boichenko.html>). – 2016. – 17.02).

В Днепропетровске жестоко избит депутат от Оппозиционного блока О. Григорук. Об этом на своей странице в Facebook сообщил народный депутат А. Вилкул (<http://korrespondent.net/city/dnepropetrovsk/3630474-vylkul-v-dnepropetrovske-zhestoko-uzbyt-deputat-ot-oppobloka>).

«Сегодня был зверски избит депутат от Оппозиционного Блока О. Григорук, который участвовал в сессии Днепропетровского горсовета, голосовал за избрание секретарем горсовета З. Краснова и не захотел стать “тушкой” Филатова», – написал он во вторник вечером.

В избии депутата А. Вилкул обвинил членов партии «УКРОП» и заявил, что Оппозиционный блок будет требовать от Генпрокуратуры, СБУ и МВД расследовать это преступление и наказать виновных.

Мэр Днепропетровска Б. Филатов также на своей странице в Facebook сообщил об избии О. Григорука.

«Пару часов назад зверски избит депутат городского совета от Оппозиционного блока О. Григорук. Шестеро неизвестных на двух автомобилях без номеров подстерегли Олега возле подъезда, били по голове, сломали руку», – написал он и добавил, что в настоящее время пострадавший находится в больнице им. Мечникова.

По словам Б. Филатова, О. Григорук входит в группу С. Епифанцевой. Депутат вместе с шестью коллегами отказался идти на заседание фракции, добавил мэр (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 17.02).

В Киеве на здании по адресу ул. Десятинная, 8, коммунисты попытались повесить мемориальную доску первому секретарю ЦК КПУ В. Щербицкому, сообщает УНН.

Около 30 человек, которые назвали приверженцами Коммунистической партии, пришли к зданию и пытались установить доску.

Однако сделать это им помешали представители полиции и активисты полка «Азов». Как сообщили работники патрульной службы, они руководствовались Законом «Об осуждении коммунистического и национал-социалистического (нацистского) тоталитарных режимов в Украине и запрет пропаганды их символики». Между сторонниками КПУ и представителями «Азова» возникла небольшая потасовка, после чего активисты разошлись (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2016. – 17.02*).

У В. Кличко отказались передавать Лавру Киевскому патриархату.

Петицию о переводе Киево-Печерской лавры из Московского в Киевский патриархат чиновники назвали незаконной (<http://korrespondent.net/city/kyiv/3630700-u-klychko-otkazalys-predavat-lavru-kyevskomu-patryarkhatu>).

Киевский городской совет оставил без рассмотрения петицию о переводе Киево-Печерской лавры из Московского в Киевский патриархат, поскольку она не соответствует действующему законодательству, сообщает пресс-служба горсовета.

По поручению мэра В. Кличко, постоянная специальная комиссия обсудила электронное обращение.

Члены комиссии установили, что комплекс Национального киево-печерского историко-культурного заповедника и здание Успенского собора решением Киевсовета было передано в государственную собственность с отнесением этих сооружений в сферу управления Министерства культуры.

В горсовете также отмечают, что указанная электронная петиция подготовлена с нарушением норм, поскольку реализация его положений может вызвать разжигание межконфессиональной розни среди сторонников Киевского и Московского патриархатов.

«Таким образом, затронутый в электронной петиции вопрос не относится к компетенции Киевсовета, а ее содержание противоречит нормам действующего законодательства. Поэтому профильная постоянная комиссия Киевсовета приняла решение: электронную петицию “За проведение сбора подписей общины города Киева по переводу Киево-Печерской лавры из Московского в Киевский патриархат” оставить без рассмотрения как такую, которая не соответствует действующему законодательству», – говорится в сообщении.

Напомним, что электронная петиция о киевской Лавре набрала 10 тыс. 354 голосов при минимально необходимых 10 тыс. И согласно решению Киевского городского совета была принята к рассмотрению 9 декабря 2015 г.

В последнее время в Украине резко возрос уровень религиозного противостояния. Западную Украину захлестнула волна конфликтов вокруг храмов, в которых практически всегда участвуют военизированные праворадикальные группировки (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 17.02*).

ЕКОНОМІКА

Нацбанк розширив можливості банків по отриманню грошей по кредитах рефінансування для підтримки ліквідності. Об цьому говориться в постановленні № 83 від 16 лютого.

До сих пор банки могли отримати у НБУ гроші по кредитах рефінансування і операціям прямого репо в розмірі не більше 50 % регулятивного капіталу банку і не більше 50 % грошей, пропонуємих на тендері по підтримці ліквідності банків. Тепер це вимога скасовано. Отримання банками ресурсів будуть обмежуватися лише наявним забезпеченням у вигляді ОВГЗ, депозитних сертифікатів і валюти, а також максимальної суммою тендерів.

Також Нацбанк надав доступ до операціям по підтримці ліквідності і проблемним банкам.

Відомо, що на сьогоднішній день 75 % облігацій внутрішнього державного заборгованості зосереджені в Національному банку і лише решта – у банків і фінансових компаній. Для того, щоб стимулювати ринок ОВГЗ, регулятор скасовує нормативи, таким чином намагається підвищити інтерес до державних цінностей з боку банків, а також підвищити ліквідність ринку ОВГЗ.

Зміни в нормативній базі на минулому тижні анонсував заступник голови НБУ О. Чурий.

«Зміни дозволять банкам привертати ресурси через кредити овернайт, а також через тендери, без обмеження обсягу ОВГЗ у їх власності. Скільки є ОВГЗ у комерційного банку, стільки він зможе привертати», – пояснив О. Чурий на зустрічі Міністерства фінансів, Національного банку і представників комерційних банків (*Мінфін.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2016. – 17.02*).

Середній розмір допомоги з безробіття у січні поточного року порівняно з січнем 2015 р. збільшився на 21,1 %. Про це передає УНН з посиланням на дані Держстатистики.

За даними Держстатистики, у січні 2016 р. середній розмір допомоги з безробіття становить 1516 грн проти 1252 грн у січні 2015 р.

Згідно з даними відомства, рівень безробіття у січні 2016 р. становить 1,9 %, тоді як у січні 2015 р. він становив 2 %.

Водночас число зареєстрованих безробітних у січні поточного року становить 508,6 тис. осіб проти 524,4 тис. осіб у січні 2015 р.

Нагадаємо, Україна увійшла у топ-5 «найнещасливіших економік світу» за версією видання Bloomberg.

Як повідомляв УНН, кількість зареєстрованих безробітних у грудні 2015 р. в Україні збільшилася на 13,2 % – до 490,8 тис. осіб проти 433,5 тис. безробітних у листопаді 2015 р. (*Українські Національні Новини*

(<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 17.02).

Сто крупнейших государственных компаний получили совокупную чистую прибыль в 2,2 млрд грн за девять месяцев 2015 г., против 66,5 млрд грн убытка за аналогичный период 2014 г. Об этом говорится в отчете МЭРТ о результатах работы госкомпаний из списка «100 крупнейших».

Прибыль увеличилась, в основном, за счет повышения тарифов на газ. Из-за этого улучшились финансовые результаты «Нефтегаза». За январь – сентябрь 2015 г. компания заработала 200 млн грн прибыли.

Чистая прибыль возросла во всех отраслях, кроме углепромышленной и машиностроительной.

МВФ в своем отчете о реформах в Украине рекомендовал создать независимый акционерный холдинг, который управлял бы госпредприятиями ([Минфин.com.ua](http://minfin.com.ua) (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 17.02).

Україна протягом двох тижнів імпортувала з країн Євросоюзу 0,6 млрд куб. м газу.

Протягом двох тижнів лютого Україна для потреб вітчизняних споживачів імпортувала з Європи 0,6 млрд куб. м газу, що відповідає показнику аналогічного періоду 2015 р. Про це УНН повідомили у прес-службі «Укртрансгазу».

За даними «Укртрансгазу», усього з початку поточного року Україна імпортувала з країн ЄС 1,5 млрд куб. м природного газу, а з початку опалювального сезону – 3,1 млрд куб. м.

У відомстві також зазначили, що починаючи з листопада 2015 р. (протягом 80 днів) Україна не імпортує природний газ з території Російської Федерації.

Водночас покриття потреб вітчизняних споживачів у природному газі здійснюється за рахунок надходження в ГТС України блакитного палива з території Європи, видобувних компаній та з підземних газових сховищ.

Як повідомляв УНН, протягом десяти днів лютого Україна імпортувала з Європи для потреб вітчизняних споживачів 428 млн куб. м газу, що на 5 % газу більше, ніж за аналогічний період попереднього року (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.02).

Частка азійських країн у структурі експорту України становить 45,3 %.

За даними Державної служби статистики України, експорт сільгосппродукції у 2015 р. становив 14,8 млрд дол. Це на 12,9 % менше, ніж у 2014 р., коли вітчизняні аграрії вивезли на ринки світу продукції на 17 млрд дол. Про це повідомив заступник директора Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» з наукової роботи М. Пугачов.

За його словами, географічна структура українського експорту залишається незмінною вже кілька років поспіль. Провідні позиції належать трьом регіонам – країнам Європейського Союзу, Азії та Африки.

Частка азійських країн збільшилася з 38,5 % у 2014 р. до 45,3 % від загального експорту української сільгосппродукції. Частка країн-членів ЄС становить близько третини (28,4 %) – 4,2 млрд дол. США. Це перше падіння обсягів торгівлі з Європейським Союзом порівняно з попередніми роками, коли експорт стабільно тримався на рівні близько 5 млрд дол. США.

Країни Африки ввезли української агропродукції на суму 2 млрд дол. (13,5 %).

Тенденція зниження вітчизняного експорту сільськогосподарської продукції до країн СНД – в основному за рахунок зменшення торгівлі з Росією – продовжилася й минулого року. Порівняно з 2014 р. частка країн СНД в експорті української агропродукції зменшилася у 2015 р. на третину – з 15,1 до 10,2 % – і становила у 2015 р. 1,5 млрд дол.

Рейтинг найбільших імпортерів української агропродукції очолює Китай, який за рік перемістився з п'ятого на перше місце. Якщо у 2014 р. його частка становила 4,5 %, то у 2015 р. – 8,4 % від загального експорту української сільгосппродукції (1,2 млрд дол.).

«Ключовими позиціями вітчизняного експорту у 2015 р. були зернові, насіння олійних культур, олія та продукція харчової промисловості, загальна частка вартості яких становила близько 90 % в агропродовольчому експорті», – підсумував М. Пугачов (*Agravery* (<http://agravery.com>)). – 2016. – 16.02).

З 1 березня 2016 р. Україна вводить тимчасову заборону на імпорт з Королівства Іспанія салатів і капусти у свіжому та охолодженному вигляді, через порушення фітосанітарних вимог. Про це повідомили в Держветфітослужбі.

Відповідне розпорядження підписав заступник головного державного фітосанітарного інспектора В. Романченко у зв'язку з неодноразовим виявленням у рослинах, які заводяться з Іспанії, карантинного шкідливого організму західного квіткового трипсу (*Frankliniella occidentalis* Perg.), що є порушенням міжнародних і національних фітосанітарних вимог і може призвести до занесення та поширення цього шкідливого організму на територію України (*Agravery* (<http://agravery.com>)). – 2016. – 16.02).

Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку ухвалила вісім постанов про накладання санкцій на учасників ринку цінних паперів. Постанови були ухвалені протягом минулого тижня, з 5 по 12 лютого. Про це УНН повідомили в прес-службі НКЦПФР.

За даними Нацкомісії з цінних паперів України, з початку поточного року розглянуто 64 справи про правопорушення на ринку цінних паперів, по 52 випадкам правопорушень на ринку цінних паперів накладено фінансових

санкцій на суму 1 256 730 грн, винесено сім попереджень, анульовано три ліцензії.

Крім того, сплачено шість штрафів на суму 19 тис. 500 грн, закрито дві справи про правопорушення на ринку цінних паперів та винесено 36 розпоряджень про усунення порушень законодавства про цінні папери (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 17.02*).

Група «Агротрейд» у 2015 р. перепідписала довгострокові договори з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) на наступні п'ять років. Про це повідомляється на сайті компанії.

«У жовтні 2015 р. були перепідписані довгострокові договори компанії з ЄБРР на наступні п'ять років, що є запорукою успішного розвитку підприємств групи, сприяє покращенню інвестиційного клімату регіону, розвитку економіки й інновацій», – ідеться в повідомленні.

Як зазначають у компанії, на сьогодні в рамках співробітництва з ЄБРР було реалізовано ряд безпрецедентних проектів з модернізації та будівництва сучасних виробничих потужностей, запущено в експлуатацію завод з виробництва насіння потужністю до 20 тис. т на рік та елеватор, який дає змогу зберігати до 40 тис. т збіжжя (*Agroversy (<http://agroversy.com>). – 2016. – 16.02*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Україне необхідно привлекать международные кредиты, страна нуждается во внешней финансовой помощи. Об этом заявила министр финансов Украины Н. Ярецько.

«Мы видим, что граждане иногда с опаской и настороженностью смотрят на привлечение правительством международных официальных кредитов. Важно понимать, почему мы это делаем, и почему это важно для страны», – написала Н. Ярецько на своей странице в Facebook.

Министр пояснила, что часть кредитов, в том числе от Международного валютного фонда и Европейского союза, позволяют увеличить резервы Национального банка, помогая стабилизировать национальную валюту, а также оплатить более дорогие кредиты предыдущих лет.

«Еще часть кредитов – это инвестиционные займы, которые не “проедаются”, а направляются на восстановление экономики Украины, улучшение инфраструктуры страны и качества жизни граждан “здесь и сейчас”», – отметила Н. Ярецько и подчеркнула, что такие инвестиционные кредиты чрезвычайно дешевые в обслуживании, имеют значительный льготный период, и в период кризиса фактически не имеют альтернативы.

В 2016 г., по плану Минфина, общие выплаты по долгу Украины за счет средств госбюджета составят 234,260 млрд грн. При этом Минфин намерен привлечь финансирование бюджета на 217,998 млрд грн.

На погашение и обслуживание внешнего долга в целом Украина потратит около 1,7 млрд дол. Пиковые выплаты приходятся на март и сентябрь.

Общая сумма государственного и гарантированного государством долга Украины на 31 декабря 2015 г. составила 65,488 млрд дол., что на 6,19 %, или на 4,324 млрд дол., ниже показателя на начало года (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2016. – 17.02).

МВФ рекомендует повысить акциз на автомобили в Украине.

Всеукраинская ассоциация автоимпортеров и дилеров (ВААИД) проанализировала текст рекомендаций МВФ, которые эксперты фонда давали в прошлом году украинскому правительству (<http://news.eizvestia.com/news-auto/full/572-mvf-rekomenduet-povysit-akciz-na-avtomobili-v-ukraine>).

В части повышения акцизного сбора фонд рекомендовал повысить его на 10 % на автомобили в течение ближайшего года и еще на 5 % – на следующий год. Этот шаг может привести к дальнейшему росту цен на авто на внутреннем рынке, отмечают во Всеукраинской ассоциации автоимпортеров и дилеров, информирует news.eizvestia.com.

Такие рекомендации МВФ сделал на основании анализа налогового законодательства и показателей макроэкономики. Отмечается, что в Украине доля акцизного налога в процентах от ВВП существенно ниже, чем в других странах Центральной, Восточной Европы и странах СНГ. Исходя из этого, одной из основных рекомендаций МВФ является повышение ставок на подакцизные товары, в том числе на автомобили. Притом Фонд рекомендует увеличить акцизный налог в зависимости от возраста и объема двигателя.

В силу таких рекомендаций, вероятность принятия в парламенте законопроекта № 3251 о снижении акциза на б-у автомобили становится минимальной, полагают в ВААИД.

В то же время ожидать снижения цен на автомобили в ближайшее время украинцам также не стоит. И в ВААИД прогнозируют, что Кабинет Министров (при любом Премьере) будет инициировать повышение ставок акцизного сбора в свете рекомендаций МВФ (*Экономические известия* (<http://news.eizvestia.com>). – 2016. – 17.02).

Падение ВВП замедлилось.

Реальный валовой внутренний продукт в IV квартале 2015 г. уменьшился на 1,2 % по сравнению с аналогичным периодом 2014 г. В III квартале падение ВВП составило 7 %, во II – 14,6 %, а в I – 17,2 %. Об этом сообщает Госстат.

В IV квартале 2015 г. с учетом сезонного фактора был зафиксирован рост ВВП на 1,5 %, что лучше аналогичного показателя кварталом ранее, составившего 0,5 %.

Данные о номинальном ВВП и о падении ВВП в целом за 2015 г. в сводке Госстата пока отсутствуют.

В начале февраля Нацбанк отметил, что не надеется на значительный рост экономики и пересмотрел прогноз роста реального ВВП в 2016 г. с 2,4 до 1,1 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 16.02).

Индекс потребительских настроений в январе 2016 г. уменьшился на 2,9 п. и достиг отметки в 50,2 п. Больше всего снизился индекс целесообразности больших покупок. Кроме того, ухудшились ожидания по поводу безработицы и девальвации гривни. Об этом говорится в исследовании компании GFK Ukraine.

Индекс текущего положения уменьшился на 5 п. достигнув отметки в 43,4 п. Среди составных этого индекса увеличился показатель личного материального положения на 1,8 п. – до 38,5 п. Индекс целесообразности больших покупок упал на 11,8 п. и остановился на 48,2 п.

Индекс экономических ожиданий сократился на 1,5 п. достигнув отметки в 54,8 п. Среди компонентов этого показателя увеличились ожидания изменений личного материального положения на 1,4 п. – до 55 п. Индекс ожидания развития экономики страны в ближайшее время сократился на 1,5 п. до 42 п. А показатель ожидания развития экономики в ближайшие пять лет опустился до 67,4, то есть на 4,4 п.

Кроме этого, индекс ожидания динамики безработицы возрос на 10,4 п. – до 154,5 п.

В то же время показатель инфляционных ожиданий составил 186,2 п., что на 1 п. меньше, чем в декабре 2015 г. А вот ожидания украинцев по поводу курса гривни в течение трех ближайших месяцев ухудшились: индекс девальвационных ожиданий увеличился на 11,7 п. – до 161,9 п. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 17.02).

Чистый убыток государственных банков на конец III квартала 2015 г. превысил 13 млрд грн. В 2014 г. убыток достигал 26 млрд грн. Об этом говорится в стратегии реформирования государственного банковского сектора.

Кроме этого, финансовое состояние банков характеризуется высоким уровнем проблемной задолженности. В конце III квартала резервы под обесценивание кредитов и задолженность клиентов достигли 89 млрд грн.

Из причин убыточного состояния банков Минфин выделяет отсутствие эффективных систем риск-менеджмента и действенной системы реструктуризации и взысканий.

Также слабый уровень диверсификации кредитного портфеля.

Большинство кредитных портфелей – это кредиты большим предприятиям.

Помимо того, несбалансированная структура пассивной базы банков, в том числе низкая часть внешних источников финансирования, также послужили причиной убытка банков.

К тому же влияние внешних факторов значительно ухудшило экономическую ситуацию и снизило качество кредитного портфеля залогов.

Также Минфин планирует разделить на категории и продать государственные банки (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 16.02).

Уровень безработицы в январе 2016 г. возрос по сравнению с предыдущим месяцем. Зарегистрированных безработных сейчас насчитывается 508,6 тыс. человек. Об этом сообщает Госстат.

Из них материальную помощь получают – 414,4 тыс. человек. Средний размер месячной помощи – 1516 грн.

При этом Госстат напоминает, что данные представлены без учета временно оккупированной территории Крыма, Севастополя и части зоны проведения АТО.

В ноябре 2015 г. зарегистрированных безработных украинцев насчитывалось 433,5 тыс. человек (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 17.02).

В Україні видобуток енергетичного вугілля у 2015 р. зменшився на 38,8 % відповідно до аналогічного періоду попереднього року. Про це сьогодні сказав під час круглого столу голова Незалежної профспілки гірників України М. Волинець, передає кореспондент УНН.

«Лише у 2015 р. видобуток в Україні енергетичного вугілля впав на 38,8 %. І це закладена така динаміка падіння видобутку вугілля у поточному році і в 2017 р. Якщо не зупинити цю тенденцію, то вугільна галузь в Україні буде знищена. Якщо вугільна галузь буде знищена, то в умовах підйому економіки не тільки в Україні, а й світі, ми змушені будемо купувати вугілля вже вдвічі дорожче, ніж українське», – наголосив він.

Крім того, за словами М. Волинця, якщо буде знищена вугільна галузь, «будуть викинуті люди на вулицю, будуть зупинятися і блоки теплових електростанцій» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.02).

Середні ціни виробників свинини зросли у січні на 16,1 %.

Середні ціни виробників на свіже чи охолоджене м'ясо свиней у січні 2016 р. порівняно з січнем минулого року зросли на 16,1 % – до 42 815,07 грн/т проти 36 878,83 грн/т, передає УНН з посиланням на Держстатистики.

Як повідомляв УНН, середні ціни виробників на свинину протягом 2015 р. зросли на 21,6 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.02).

Товарооборот между Украиной и Беларусью за 11 месяцев 2015 г. составил 2,98 млрд дол., что на 42,7 % меньше, чем в 2014 г. Об этом сообщили на заседании украинско-белорусской рабочей группы по вопросам взаимной торговли.

Украинский экспорт в Беларусь достиг 785,3 млн дол., что на 48,1 % меньше 2014 г.

Белорусский импорт сократился на 40,5 % до 2,2 млрд дол.

Торговый представитель Украины Н. Микольская отметила, что одним из важнейших вопросов является транзит украинских товаров в третьи страны через Беларусь (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 17.02).

Германский автомобилестроительный концерн Daimler уволит 1250 сотрудников, работающих на двух заводах по производству грузовиков в штате Северная Каролина. Компания вынуждена пойти на этот шаг из-за падения спроса на продукцию предприятий, сообщает MarketWatch (<http://korrespondent.net/business/companies/3630088-Daimler-uvolyt-bolee-tysiachy-rabochykh-uz-za-padeniya-sprosa>).

Под сокращение попадут 550 работников завода по производству грузовиков Freightliner в Кливленде, что составляет примерно четверть штата, и треть сотрудников завода в Маунт-Холли (около 700 человек). Первое предприятие перейдет на работу в две смены против трех ранее, второе намерено работать в одну смену.

По данным Daimler, заказы на грузовики в США в январе упали почти на 50 % в годовом выражении, до 18,2 тыс. штук. В компании ожидают, что в текущем году производство грузовиков снизится на 10–20 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 16.02).

Крупнейшие нефтяные страны мира, Саудовская Аравия и Россия, на переговорах в Катаре договорились зафиксировать добычу на январском уровне. Как сообщает Bloomberg, после этого цена нефти Brent на лондонской бирже возросла на 2,4 % – до 34,20 дол. за баррель.

Согласно данным Международного энергетического агентства, Саудовская Аравия в январе добывала 10,2 млн баррелей ежедневно. Россия добывала 10,9 млн баррелей в день. Исполнение договора будет контролировать Катар. Для каждой из стран такие объемы – рекордные за последний год.

Нефть подешевела на 70 % по сравнению с 2014 г. По прогнозам одного

из крупнейших в мире инвестиционных банков Goldman Sachs Group Inc., предложение нефти все еще превышает спрос, в то время как глобальные запасы нефти растут. Такая ситуация может стать причиной понижения цены ниже 20 дол. за баррель (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/02/16/14919420>)).
– 2016. – 16.02).